

Tokio omenja novo invazijo

NOVI USPEHI AVSTRALCEV NA BORNEO; DRUGE NAJNOVEJŠE VESTI

Otok Guam. — Tokijska radio postaja je opozarjala v četrtek jutro japonsko javnost, da se giblje v bližini japonskega otočja močno ameriško brodovje admiralja Williama F. Halseya in da je vsako uro pričakovati novega velikega napada, v katerem zna priti invazija na njihovo otočje. Oznanjevalec je pozival vse prebivalce naj bodo pripravljeni in se bore, da vsak vpad odbijejo.

Ameriška poročila ne omenjajo nobenih namenov. Halseyovo brodovje je že več dni na tajni misli. Pričakuje pa se, da bo nekje udarilo. Kje, je tajnost.

Iz južnega Pacifika poročajo, da so avstralske čete prebile obrambno črto na Borneo v bal-

likpanski okolici in prodrli v notranjost za tri milje. Japonci so ostro protinapadali, a so bili odbiti. Avstralsci zdaj prodirajo proti vzhodnim oljnim poljem na Borneo.

Iz Chungkinga na Kitajskem poročajo o novih zmagah kitajskih čet. Po zavzetju bivše ameriške letalske postaje Sinciang v Kiangsi provinci, so prodrli za več milij naprej proti Kanh-

(Dalje na 6. strani)

TRUMAN V EVROPI IN DRUGE RAZNE VESTI

New York, N. Y. — Predsednik Harry S. Truman potuje na križarki Augusta, katero spremlja še ena druga križarka. Ko bo došel v evropske vode ga bodo spremljale tudi angleške vojne ladje. Kedaj in kje se bo izkrcal je tajnost. Preko celine do Berlina bo potoval z letalom.

Truman ne bo imel pred sestankom "velikih treh" sestanka z angleškim prvim ministrom Churchillom, ki te dni počitniške v malem južnem francoskem mestecu ob Španiji v St. Jean de Luz.

Sestanek "velikih treh" vzbuja vsepovsod veliko pozornost. Na sestanku se bo skušalo priti do soglasja, kako mesto v mednarodnem življenju naj se odredi Italiji in Španiji. Truman, pravijo, da bo svetoval, da se Italijo sprejme v Mednarodno Organizacijo Združenih Narodov (MOZN). Churchill pa je te dni v počitniškem gradu kjer stanuje obiskal generalissimo Franco. Obisk je bil tajen, a tolmačijo, da se je razgovor med obema voditeljema sukal

okrog vprašanja za sprejem Španije v MOZN. Kako bodo Rusi soglašali s temi zahtevami, še ni znano.

Težave so se glede Poljske. V tujini izven Poljske je še vedno do 250.000 poljskih vojakov, ki služijo z zavezniško vojsko. Del te je z angleško vojsko v Nemčiji. Poveljniki izjavljajo, da so še vedno vdani poljski zamejni vladi, kateri so prisegli zvestobo. V Poljsko se ne vrnejo drugače, kakor z orožjem v roki, trdijo.

Rusi pa imajo svoje zahteve. Vprašanje Dardanel, izhod v perzijski zaliv ni druge zahteve bodo postavili na mizo. Nujno perečih vprašanj na sestanku ne bo manjkalo.

SVETOVNI CARTER POD DROBNOGLEDOM

Washington, D. C. — Pred senatskim odborom, ki zaslišuje zagovore, priporočanja in ugovaranja proti Carterju za varnost miru v svetu, ki ga je sprejela Mednarodna organizacija združenih narodov v San Francisco, se zasliševanje nadaljuje. Prve dni so govorili k Carterju državni tajnik Stettinius, dalje drugi ameriški delegati na konferenci, ki so pristali na Carter kot senator Vanderberg iz Michigana, senator Connally iz Texasa in še več drugih. Ti so govorili v prilog Carterja in razlagali, zakaj je važno, da senat Zdr. držav Carter odobri.

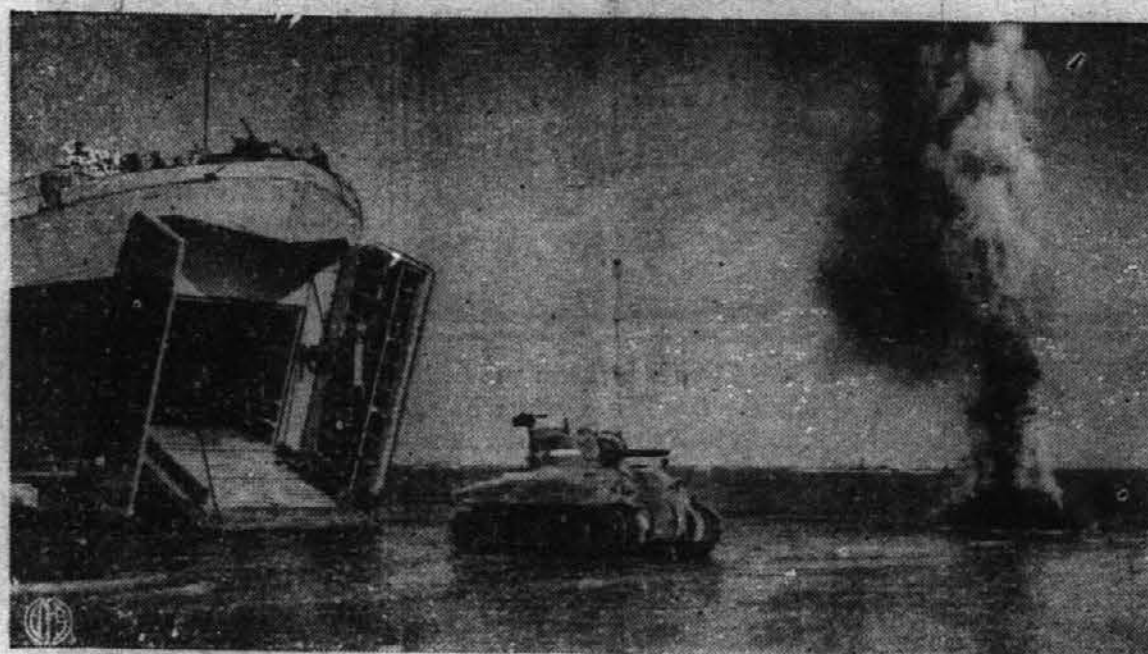
Drugi, ki pa gledajo na Carter od druge strani z nekega stališča ameriške osamljenosti in ki niso preveč vneti za kako preveliko ameriško sodelovanje s tujim svetom, pa posegajo s svojim ugovarjanjem vmes te zadnje dni. Tako n. pr. senator Milikin, republikanec iz Colorada pravi, da kongres Z. D. bi moral na vsak način ohraniti

oblast in zadnjo besedo pri odločevanju, kako in kam naj se pošilja in kakih nastalih sporih ameriške vojak. Tako še več drugih.

Oni, ki so bili pri sprejemu Carterja na konferenci pa istega zagovarjajo in trdijo, da bi bilo zelo nepraktično, če bi se dodalo take pridržke Carterju in bi to vezalo roke ameriškemu zastopstvu v Mednarodni Svetovni Organizaciji Združenih Narodov.

Carter bo kakor zglede najbrže sprejet, kakor predloženo, le politični specialisti radi pretipavajo takim predlogom obisti.

KAKO SE TANK PRIPELJE IZ LADJE

Pristalni ladji se odpre trebuh, pa prilomasti ven eden tank za drugim in se skobaca na obrežje. Tako se bodo prišli ameriški tanki na obrežje Japonske, ko pride določeni dan.

POMANJKANJE PREMOKA V EVROPI DELA VELIKE SKRBI

London, Anglija. — Vojna v Evropi je silovito udarila proizvodnjo premoga. Za dobo od 1. junija 1945 pa do 30. aprila 1946 bo hodilo do 30 milijonov tonov premoga premalo v Evropi, tako trdijo ocenjevalci položaja. Francija bo prekratka za 13 milijonov tonov; Belgija za 2.7 milijonov ton; Nizozemska do skoro 2 milijona; Norveška do 2½ milijona ton, Danska 2 milijona; Grčija okrog 1 milijona; Italija 4 milijone in Švedska in Švica nekaj nad 5 milijonov ton. S tem vprašanjem se bodo morali baviti "veliki trije" na sestanku v Berlinu. Mnogo premoškopov v Franciji, Belgiji in v Nemčiji je bilo poplavljenih. Zaloge premoga pa so porabili za druge namene, kot kurjavo itd. Velike preglatvice bodo delale vsem to leto tudi nezadostne življenske potreščine. Težave so to, ki jih ne bo lahko rešiti.

PET NEMŠKIH UJETNIKOV OBESILI

Fort Leavenworth, Kans. — Tu so obesili zadnji terek pet nemških vojnih ujetnikov, ki so bili obsojeni na smrt še 25. jan. 1944 radi umora svojega tovariša ujetnika. Vsi so služili v Rommelovem afriškem koru in so bili tudi v Afriki ujeti.

V SALVADORJU ODOBRILI CARTER

San Salvador. — V centralno ameriški deželici Salvador so v torek v parlamentu odobrili in potrdili Carter mednarodne organizacije. Salvador je druga ameriška dežela, ki je odobrila Carter. Prva je bila država Nikaragva.

POLJAKI BODO IZGNALI VSE NEMCE

Varšava, Poljska. — Prvi minister sedanje poljske vlade Osobka-Morawski je izjavil poročevalcem, da bo Poljska vlada izgnala vse Nemce iz poljskega ozemlja. V tujini se nahaja kakih 5.500.000 Poljakov, katere bo treba sprejeti nazaj, jim dati zemlje in dela, da bodo imeli obstanek. Poljska vlada pripravlja vse podrobnosti za vržene v morje v danskih vodah, pravi vest. Odkazani posel

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Poroča se, da je Walter Nadolny, glavni direktor pri Berliner Handelsgesellschaft (berlinska trgovska zamenjevalna družba) bil v zaporu devet tednov pod Rusi. Tudi ostali direktorji so pod ključem. Nadolny pa je bil te dni spuščen iz ječe, a je pod policijskih nadzorstvom.

Washington, D. C. — Sedmo vojno posojilo je skoro podvojilo določeno kvoto. Kvota je bila 14 milijonov, prodalo pa se je tekom kampanje za nad 26 milijonov dolarjev vojnih bondov. Znamenje, da zavednost ameriškega naroda, da je treba vojno uspešno dokončati, je visoka.

Flensburg, Nemčija. — Nazijski poročnik Hans Pingel je bil obsojen na deset let zopora, ker je 24. maja ukazal trem nazijskim razgrajcem, da naj na čisto ostržejo dve ženi Frau Kischke in Frau Schipke, ker sta dajale informacije angleškemu vojakom. Angleške oblasti so poročnika kaznovala zato z desetletno ječo.

Rim, Italija. — Herbert Lehman, direktor Relifne organizacije združenih narodov (UNRRA) izjavlja, da bo moral biti program za pomoč Evropi znižan v juliju in avgustu, ker manjka zalog živeža vsepovsod. Prizadeti narodi si bodo morali začeti v gotovih ozirih sami pomagati.

London, Anglija. — Turški zunanji minister Hasan Saka je došel na potu iz San Francisco v London. Imel bo važna posvetovanja z angleškimi državniki pravi vest. Najbrže glede vprašanja Dardanel, katerega potiskajo na površje Rusi.

London, Anglija. — Radio postaja v Pragi je objavila vest, da je maršal Tito ukinil vse cenzure nad pismi, pošto in drugim v Jugoslaviji. Pisemska pošta je dovoljena v Jugoslavijo, niso pa dovoljeni še časopisi in knjige.

Copenhagen, Danska. — Devet tisoč tonov municije, ki se nahaja na nemških križarkih Prinz Eugen in Nuernberg, bo vržene v morje v danskih vodah, pravi vest. Odkazani posel

GREW OPOZARJA PROTI JAPONSKEMU TIPANJU ZA MIR

Washington, D. C. — Državni podtajnik Joseph C. Grew, ki je bil pred japonskim napadom na Zdr. države, dolgoletni ameriški poslanik pri japonski vladi in pozna Japonce bolje, kakor kdor koli drugi, je te dni objavil resno opozorilo, da je treba da se Zdr. države čuvajo z vso pozornostjo japonskega tipanja za mir. Grew pravi, kadar je kaka vojskujoča dežela tepena, začne tipati in iskati mir. In Japonci so v tem pravi mojstri, ki se znajo prihliniti v vsakem slučaju. Sicer nismo dobili nobenega uradnega vprašanja za mir. Zgleda pa, da so japonski zastopniki v nevtralnih deželah tipali za tem. Glede popolne brezpogojne udaje, ja neki japonski diplomat izrazil nekemu nevtralnemu diplomatu, da ni mogoče na njo pristati, ker bi Japonci zgubili svoj obraz. Vse pa zgleđa, da Japonci so vojne naveličani. Začeli so jo, končati jo ne znajo. Končali bodo, kadar se bodo brezpogojno predali.

VOJNO TVORNICNO ODKRILI POD BERLINOM

Berlin, Nemčija. — Zavezniške oblasti so odkrile pod berlinskimi stadijumi (športnemu igrališču) obsežno vojno tvornico, kjer so imeli nazijati pet milijonov dolarjev vredno tvornico. Izdelavali so radar aparate, s katerimi so registrirali odhode letal iz Anglije proti Nemčiji. Vse stroje, pravi vest, da so odpeljali v Rusijo Rusi. V notranjosti pod površino zemlje je krila tvornico šest čevljev debela konkritna plast.

LAKOTA NA KITAJSKEM

Chungking, Kitajska. — V Shensi provinci strada do 4 milijone ljudi, pravi poročilo. Večinoma so to vojni begunci, ki se pribežali v te kraje iz drugih provinc, ki so jih zasedli preje Japonci. Obenem se poroča, da je v mnogih provincah občutna suša, kar bo zelo prizadelo vse pridelke.

božo izvršili nemški mornarji sami.

POLJSKA UPA NA SEDEŽ V VARSTVENEM ODBORU; SODELOVALA BO Z RUSI

Varšava, Poljska. — Ministerski predsednik Edvard Osobka-Morawski je izjavil te dni, da Poljska upa dobiti sedež v varnostnem zboru organizacije Združenih narodov in se bo začela pogajati s Francijo za francosko-poljsko vojaško zvezo. Nadalje je Osobka-Morawski rekel, da bo nova poljska vlada najbrž vodila bojevito zunanjo politiko v sporazumu in s sodelovanjem Sovjetske unije. Zemljepisna lega Poljske je namreč taka, da je Poljska namenjena, da igra važno vlogo v Evropi.

Nova vlada je uredila poljsko upravo, da se vse niti stekajo v sredino in da je oblast nad vso policijsko silo v rokah varšavske vlade. Ta vlada tudi imenuje in odstavlja okrajne in krajevne uradnike.

Država je prevzela nadzorstvo nad vsemi temeljnimi industrijami kot premog, jeklo, prevoz, električna sila, olje, cink, kemikalije in blago za obleke, na drugi strani pa dovoljuje prosto tekmovalstvo med trgovci, obrtniki in malimi podjetji.

Sedanja koalicijska ali iz vseh strank sestavljena vlada

bo najbrž ostala zadosti dolgo, da bo utrdila te spremembe; tudi skuša pridobiti splošno podporo in odobravanje za svoj program.

Sedaj Poljska najbolj potrebuje materijala in zalog za obnovitev Varšave, Danziga in Gdynije, živeža, da prebije do prihodnje žetve, in okrog 100.000 truckov, da lahko prevažata stvari iz kraja v kraj.

Ministerski predsednik je rekel, da bi bila vlada pripravljena sprejeti posojila od zunanjih vlad ali bank, toda vse je odvisno od pogojev, posojila pa morajo imeti zdravo gospodarstvo podlago.

Rdeča armada je že začela odhajati iz Poljske in bo polgoma vsa odpoklicana, razen tistih čet, ki zasedajo prejšnja nemške predele.

ZAVEZNIKI SOGLAŠAJO GLEDE UPRAVE AVSTRIJE

London, Anglija. — Iz uradnih virov je prišlo te dni poročilo, da so se Zedinjene države, Velika Britanija, Francija in Rusija po več tednih zedinile glede skupnega vladanja Avstrije, ki jo nameravajo obnoviti kot neodvisen narod. Zastopnik zunanega ministerstva je izjavil, da se bodo po vsej priliki v naslednjih par dneh sporazumeli tudi glede zasedbe Dunaja samega.

List Daily Telegraph, ki je navadno pravilno obveščen, poroča, da bo zavezniška nadzorovalna komisija zelo verjetno upostavljena na Dunaju v mesecu avgustu.

Omenjeni list pravi, da je sporazum postal možen, ko so Rusi ameriškim zasedbenim četam dovolili uporabo reke Donave, ki teče od tam pa do Črnega morja skozi rusko zono, da lahko prevažajo po njej zaloge za Dunaj. Nadalje je Ru-

sija nakazala najmanj eno letališče v bližini Dunaja Zedinjenim državam, Angliji in Franciji.

Pričakuje se, da bo zavezniška komisija na Dunaju sestavila administracijo za skupno iz omenjenih štirih držav sestoječo vlado za Avstrijo, da bo ločila Avstrijo od Nemčije in jo upostavila za samostojno enoto, ter da bo vse pripravila za proste volitve, kakor hitro bo to mogoče.

Začasna avstrijska vlada bo skoraj gotovo izbrana tako, da bo ustrezala vsem štirim okupacijskim silam.

AMERIKANCI NA ČESKEM PO VOLJI DOMAČINOM

Praga, Čehoslovaška. — Trije češki poročevalci so pred nekaj tedni šli iz Prage v Plzen (Pilsen) in so popisali svoje potovanje. Ko so prišli iz okrožja, kjer so se sestali z ruskimi vojak, so došli v ameriško zono. O srečanju z Amerikanci poročajo takole:

"Šli smo skozi gozd, kjer ni bilo nobenega prometa in smo prišli v Rokycani (12 milj vzhodno od Plzena), kjer smo srečali prvega Amerikanca. Sprehajal se je z dvema otrokoma, ki sta ga držala za roko. Nasmehnil se nam je in nas vprašal, če smo Čehi, nakar je rekel 'O. K.' in odšel. Šli smo naprej proti mestu in smo se ozrli nazaj na Amerikanca, ki

je tedaj sedel ob cesti, oba otroka pa je držal na kolenih. Kakšna podobnost z rusko dobroščnostjo! Na misel nam je prišla tako zvana nemška kultura.

(Dalje na 6. strani)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izhaja in tiskajo:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prosi, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NAŠE TEŽAVE V BODOČNOSTI

Razni sociologi v Združenih državah napovedujejo težko socialno bodočnost v povojni dobi. Napovedujejo obsežne delavske krize, ki bodo nastajale iz sporov med industrijci in delavci. Na podlagi teh napovedovanj ugiba, da se bo naše socialno in politično življenje naglo zelo na levo. Le izredna ženjalnost v vodstvu naše gospodarke in socialne politike bi nas utegnili rešiti, pravijo.

V teh napovedovanjih in ugibanjih je nekaj podlage. Sedanja vojna bo spremenila vso svetovno gospodarsko in socialno politiko. Zgodovina vseh stoletij nas uči in nam kaže, da po vsaki večji vojni je gospodarsko in socialno življenje med narodi krenilo v gotove nove smeri in se preustrojilo. Včasih na bolje, včasih pa tudi na slabše. V katero smer bomo krenili po tej vojni? Točnega sicer nihče ne ve, ampak preustrojitve in spremembe pridejo.

Na podlagi nekaterih znamenj, bodo delavstvo in vsi mali in sredni sloji pridobili. In prav tu prihaja tudi za Ameriko neka reforma. Iz starega liberalnega gospodarskega reda bomo prešli v neki zmerni kolektivism. Smo sicer deloma že v njem. New Deal nas je povedel v ta red, ker ni bilo drugega izhoda v zadnji depresiji. Imenuje se lahko ta red kakor že hoče, je pa kolektivnega značaja, le da je v drugačnejši obliki, kakor pa je komunistični kolektivni sistem ali način. Tisti, ki nimajo, prejemajo iz skupnosti. Narod pa prispeva potom davkov in skupne sklade. To ni nič drugega kakor neke vrste kolektivism, samo da ima drugačnejši obraz in bolj prijetno masko na sebi kakor pa direktni, strogo komunističen red.

Kako dolgo bo živel ta red, ne more nihče točno videti naprej. Utegne trajati precej časa, pa se utegne tudi kmalu skrahirati. Ali bo v njem več svobode za povprečnega človeka, kakor jo je bilo v sedanjem redu, tudi ni moči napovedovati. Le v toliko bodo mali ljudje na boljšem, da bodo socialno boljše oskrbovani, kakor so bili v starem redu liberalnega gospodarstva, ko je lahko vsak brez kontrole izkoriščal svojega bližnjega. Kako bo za druge slučaje, bo pa pokazalo praktično življenje, ki se oblikuje sproti. Brez nekih težav bo težko šlo, saj koncem konca za človeka na zemlji velja še vedno določilo Stvarnika samega: V potu svojega obraza si boš služil vsakdanji kruh. Lahko pa bo veliko boljše, kakor je bilo v dosedanjem starem kapitalističnem redu.

O RAZMERAH V STARI DOMOVINI

Iz naše stare domovine Slovenije zadnje čase prihaja zelo žalostna in grozna poročila. Mi nismo dobili takih poročil, razen enega dopisa izpod peresa inženirja Gram-povčana, ki se je podpisal s polnim imenom. A. D. pa je že dal časa objavljati taka poročila, ki so pa razen odlomkov iz dr. Žebotove knjige največkrat brez podpisa. S podpisom dobi vsako poročilo dosti močnejši značaj kakor brez podpisa, zlasti kadar gre za resne obtežilne stvari.

V zadnji številki smo ponatiskali pismo Rev. Fathra Baznika, bivšega duhovnega pomočnika pri sv. Lovrencu v Clevelandu. Brali ste ga in veste, zakaj gre. Ko bi bilo le delno res, kar pravi pismo, bi bilo že hudo. Tako pa je hudo strašno.

Komunisti so teroristi. Kjerkoli so prišli do moči, so vsakokrat pokazali, da znajo na prav grozne načine izvajati terorizem. So pač po svojem komunističnem nauku brezbožni, ki v svojem bližnjem sočloveku ne vidijo dela božjih rok, marveč jim je človek le kot žival, ki če jo ubiješ, je ni več. Odgovornosti v srečo za umor ne čutijo, razen, kjer jih posvetna oblast pokliče na obračun. Pred 27 leti so uganjali tak terorizem v Rusiji. Poskušali so ga tudi drugje po načelu, da skušajo vse, kar se ne strinja z njimi, zatreti v krvi. To pa ni demokratičen način, to ni pravičen in pošten način. To je terorizem, to je tiranstvo. In

terorizem mora obsojati, pa bil tak ali tak, vsak demokratičen človek.

Vesti o terorističnem ravnanju v Jugoslaviji silno škodujejo ugledu Slovanov v svetu. Že radi ugleda svoje domovine bi morali znati tisti, ki imajo sedaj moč in oblast, premagati svoje politične strasti. Morda ni krivda za to razpaljenje samo na komunistih. Ampak ti bodo nosili odgovornost pred svetom. Mi s tem ne zagovarjamo nerodnega ravnanja nekaterih med okupacijo, za kar so komunisti pograbili in jim daje izgovor za maščevanje. Več previdnosti in pa modrosti bi bilo tedaj marsikje na mestu. Toda prav v takih slučajih se mora zavedati tisti, ki zmaga in pride na površje, da je oni, katerega je nadvladal, tudi človek, vreden spoštovanja in upoštevanja, ne pa, da se maščuje nad njim kot brezumna žival in ga ugonobi. Vsak človek ima gotove nedotakljive pravice, predvsem pravico do življenja, in v vsaki količini civilizirani državi dovoljujejo človeku tudi osebno svobodo, da sme po svoji vesti pripadati h katerikoli veroizpovedi želi.

Žalostno je, da Slovanom v najbolj nujnih in resnih časih zmanjka pameti! To je največja slovanska slabost.

POMAGAJMO ROJAKU
Barborton, O.

V par listih je bilo že poročano, da je težka nesreča zadela tukajšnjega rojaka Andreja Uleta; zgorela mu je namreč hiša z vsem pohištvo vred. Z eno besedo povedano, zgorelo mu je vse, kar je bilo v hiši: denar, obleka, pohištvo in živeče, kar ga je imel. Drugega mu ni ostalo kot golo življenje. Škoda je cenjena nad \$6,000, ki pa je le deloma krita z zavarovalnino.

Dragi mi rojaki iz Barborton, in okolice! Naša dolžnost je, da Andreju Uletu priskrbimo na pomoč v tej težki nesreči. Pomagajmo mu kolikor pač moremo, da si bo mogel zopet postaviti svoj dom, čeprav ne takega kakor ga je imel prej; da bo imel vsaj streho nad seboj.

Nesreča, kakor je zadela Mr. Uleta, zadene lahko enega ali drugega izmed nas. Radi tega je potrebno in prav, da v takih slučajih drug drugemu pomagamo. Saj vi starejši se gotovo spominjate iz stare domovine, da so v enakih slučajih priskočili na pomoč ne samo sosede ali vaščani, marveč cela fara in tudi sosodne fаре. Zaradi tega vas, dragi mi rojaki, v imenu prizadetega prav vljudno prosim, da mu vsak pomaga kolikor pač more.

V ta namen se je odločilo nekaj moč, da bodo šli od hiše do hiše in pobirali darove. In kakor sem že omenil, pomagajmo, kolikor pač moremo. Vsak dar bo s hvaležnostjo sprejet.

Andrej Ule je iz starega kraja iz Grahovega pri Cerknici. In ker prav zagotovo vem, da je več njegovih ožjih rojakov širom Amerike, zaradi tega se obračam tudi do vas, dragi rojaki, s prošnjo, da mu po svoji moči pomagata ako vam je le mogoče. Pomagajte težko prizadetemu rojaku.

Poznam slovenska srca in dobro vem, da so vedno pripravljena pomagati v nesreči, pa naj bo že enemu ali drugemu rojaku. Prepričan sem, da se boste odzvali tudi tej prošnji in pomagali svojemu rojaku kolikor vam je pač mogoče, zato sprejmite že vnaprej najpriširnejšo zahvalo.

Vsa imena darovalcev bodo priobčena v časopisih. Darove pa blagovolite poslati na naslov:

Joseph Leksan,
196 — 22nd St., N. W.
Barborton, O.

ROJAK IZ VASI DOBENO
PRI BREŽICAH PIŠE IZ
NEMČIJE

Chicago, Ill.

Naslednje pismo mi je ravnokar poslal Rev. Leonard Bogolin iz Nemčije, za kar se mu najlepše zahvaljujem. Napisal ga je moj stric Anton Orešar.

doma iz vasi Dobeno pri Čatežu, srez Brežice. Gotovo bo zanimalo tudi druge rojake iz naše okolice.

Mrs. Josephine Vukšinič,
prej Tomše.

Oberkassel, Nemčija
9. junija 1945

Draga Botra:

Naznanjam Ti, da smo bili vsi izgnani iz naših domov v Nemčijo, sedaj pa so nas Amerikanci rešili nemške sužnosti. Jaz se nahajam z družino v lagerju v Oberkassel. Pričakuje mo dneva, kdaj se bomo lahko vrnili na svoje domove. Nas Slovence so razgnali po celi Nemčiji.

Tvojega ateta in celo družino že nisem videl štiri leta. Rusi so jih zajeli. Upam, da so še živi. Smo si zmeraj dopisovali. Tvoj ate in mama sta šla na dopust domov in sta kar domo ostala, nista šla nazaj k družini. Tvoji so bili v Sleziji pri Poljskem. V Vaši hiši so bili Nemci naseljeni, in potem sta šla v Erjavsko hišo v Mladine. Tako so Nemci z nami naredili. Ko bi bila Nemčija zmagala, bi se nikoli ne vračali na svoje domove.

To Ti dam vedeti, da smo še vsi zdravi.

Tukaj, kjer smo sedaj v lagerju, je prišel slovenski duhovnik, ki je bil rojen v Ameriki, njegovi starši so bili domo iz Skopje, novo mašo pa je pel v Cerkljah. Lepo slovensko je govoril in je rekel, če ima kdo katerega v Ameriki, da lahko napiše, da boste vedeli, da smo še živi. On bo poslal svojim staršem v Ameriko, oni bodo pa vam poslali.

Sprejmite vsi skupaj srčne pozdrave od družine

Anton Orešar.

IMENA ROJAKOV V NEM-
ŠKIH TABORIŠČIH

Chicago, Ill.

Vojaški kurat Rev. Leonard E. Bogolin je poslal par seznamov imen slovenskih rojakov in družin, ki se nahajajo v taboriščih Oberkassel in Michen-Gladbach v zapadni Nemčiji.

Imena slovenskih družin in samcev nahajajočih se v Jugoslav. lagerju v "Oberkassel" Nemčiji.

Les Anton z družino, Krška vas; Orešar Anton z družino, Dobeno; Lorbar Franc z družino, Mrslava vas; Hostnik Jožef z družino, Mala dolina; Barkovič Mihael z družino, Brežice; ob. Vel. dolina; Glogovec Slavko z družino, Mala dolina; Lazanski Jožef z družino, Velika dolina; Požgaj Andrej z družino, Mala dolina; Požgaj Jožef z družino, Mala dolina.

Naslednji do Trojara Jožeta so vsi iz Vipavske doline: Kobal Anton, Podkraj; Kosovel Ivan, Črniče; Zavadlav Stanko, Ajdovščina; Stemberger Jožef, St. Vid; Glesčič Alojz, Črniče; Jazbec Stefan, Črniče; Trošt Bogomir, St. Vid; Pregelj Alojz, Vipava; Krapež Franc,

Angelska gora; Gerljevič Franc, Col; Kobal Ivan, Col; Bajc Alojz, Col; Benčina Alojz, Col; Koren Ivan, Podkraj; Bajc Ivan, Podkraj; Bajc Anton, Podkraj; Bajc Ivan, Vianje; Kobal Franc, Vianje; Trojar Jožef, Škofja Loka, Gorenjsko; Čebašek Vinko, Pole, Gorenjsko; Vreček Vinko, Predvor, Gorenjsko; Cerar Janez, Predvor, Gorenjsko; Pogačnik Janez, St. Vid, Gorenjsko; Živalič Friderik, St. Vid, Gorenjsko; Zagar Vladislav, St. Vid, Gorenjsko; Šober Valentin, Golnik, Gorenjsko; Ribnikar Anton, Golnik, Gorenjsko; Kavčič Mirko, Štorje, Ajdovšč. Vip. dolina; Krpan Jožef, Sv. Križ, Vip. dolina; Vrtovnik Jožef z družino, Dol pri Krškem; Andreja Jožef z družino, Hrastje pri Brežicah; Otoporec Ivan, Litija, roj. Šmarje p. Jelš; Bevc Ivan, Dole, ob. Sv. Križ pri Litiji; Kovac Andrej, Cerkje pri Kranju; Miller Marija, Boršt, ob. Cerkje ob Krki; Črnič Andrej, Ajdovščina pri Gorici; Vreček Vinko, Predvor; Grašič Vinko, Golnik, Gorenjsko; Dvoršek Leopold iz Brežic; Mauher Jernej, Vitanje; Gašpar Franc, Čepinci, Prekmurje; Časar Alojz, Čepinci, Prekmurje; Krajcar Stefan, Markovci, Prekmurje; Stemberger Franc, St. Vid; Pižent Ivan, St. Vid; Zlobec Albin, Kosovele, Komen; Švara Gabriel, Gabrovec, Komen; Kranjc Ivan, Ptuj; Raičkovič Krsta, Adv. Podgorica; Malešević Milutin, Bos. Gradiska.

Imena Slovencev iz Jugoslavije v taborišču Michen-Gladbach, 18. junija 1945.

Agreš Josip, Kozje; Andolšek Jožef, Hrastje, Cerkje ob Krki; Briznik Davorin, Ljubljana; Bučar Alojz, Krško; Ban Ivan, Vasbo, Istra, Trst; Bažon Marijo, Porie, Pola; Božičnik Josip, Mali kamen, Ljubljana; Berčičer Josip, Cerovec; Bogdan Franc, Grkoveščak; Buršič Bruno, Trst; Bučar Družina, Smece, Krško; Vuk Josip, Gomilica; Vitez Stefan, Moravce; Vlačič družina, Kraska vas; Vreček Marija, Raka; Baboršek družina, Pristava; Galič družina, Dlina; Glavač Viktor, Dol. Bistrica; Godina Stefan, Dol. Bistrica; Dolence Mija, Vidovec; Debeljak Maks in družina, Prelasko; Embreus Rok, Vidovec; Zibret Josip, Vidovec; Zizek Karol, Gornja Bistrica; Zagorec Stefan, Slavna Peč; Zrin Franc, Murska Subota; Zvonar Andrej, Vidovec; Jančar Vice, Rakovec; Jakupila Ivan, Raka, Jordan Anton, Raka; Jersin Mihail, Višna gora; Kukanja Jožef, Mali dol; Krejačič družina, Brežice; Kopina Janez, Smetič; Kovacič Mihail, Šmarje pri Jelšah, Celje; Krizman Stefan, Gornji Sisknik; Kodrič Angel, Mali dol; Kravas Franc, Sv. Križ; Konec Ivan, Vidovec; Kapler Janez, Dolni Anpenik; Likardov Petar, Istra; Leban Stanislav, Goriška; Legović Peter, Istra; Leskovšek Ivan, Pilštajn; Lovenjak Franc, Rakovec; Ljubčič Ivan, Pola; Mohor Ivan in družina, Mrzla vas; Mernik Franc, Teharje; Mesarič Dju-ro, Cirkovljan; Merlak Rihard, Voljača draga; Ostir Janez in družina, Kraska vas; Osojnik Franc in družina, Bizelsko; Oblak Karl, Istra, Pirž Alojz, Sp. Pijausko; Pirž Franc, Kalce; Puc Franc, Col, Goriška; Pešec Ignac, Bukovci, Pešec Anton, Dobrna; Premelj Andrej in družina, Bizelsko; Pintarič August, Ivanovci; Prosen Rok, Istra; Prodian Silvan, Istra; Plahuta Josip, Kalobje; Podgornik Franc, Goriška; Pelikan Ignac in družina, Goriška; Roravec Anton, Domžale; Rihter Zdravko, Istra; Rajzar Andrej, Rogascevi; Ritosa Andjel, Istra; Rebernik Ladislav, Lišino; Radolovic Anton, Vianje; Ribacič Ivan, Istra; Smolica Ivan, Istra; Sincič Roza in Marija, Istra; Sinožič Ivan in Pavel, Istra; Sancin Karlo, Trst; Toplišek Janez, Celje; Toplek Mihail, Senkovec; Turusek Viktor, Pilštajn; Umek Dragutin, Gorica; Fabijan Franc in družina, Trbovlje; Fili Karlo, Tolmin, Gorica; Ficko August, Gor. Črnuče; Flegler Josip, Sočina; Ficko Josip, Velečavci; Ferlan Anton, Lokve; Hostar Antonija, Raka; Hočevar Johan, Velika vas, Cigler Jakob in družina, Velika vas; Škrlec Amalija in Barbara, Brežice; Štuka Anton, Škrbina; Šverko Ana, Istra; Štefanič Viktor, Trst; Štok Alojz, Trst; Štefanec Franc, Tropuvec; Škraba Andrej in žena, Ljubljana; Lesnikar Johan, Pilštajn; Godnič Ernest Ljubljana; Agreš Franc, Kozje; Kozlovčič Andjel, Istra; Vučič Ivan, Istra; Balantič Paula, Zagorje; Bračun Jožef, Kozje; Slovenc Terezi, Sentvid; Slovenc Viktor, Sentvid; Sitar Jožef in žena, Kamnik; Leskovšek Anton, Celje; Lipovšek Franc, Rakitavo; Lebeničnik Ferdinand in žena, Zagorje; Obres Jakob, Kozje; Planinc Anton, Kozje; Plevnik Anton, Kozje; Planinc Antonija, Kozje; Kladušek Johan, Pilštajn; Klakovec Jožef, Kozje; Kovacič Jožef, Brežice; Franc Josip, Bučka; Krovat Florijan, Kozje; Kolar Mihail, Pilštajn; Kranjc Antonija, Kozje; Zlen-ders Josip, Pilštajn; Zuzelj Alojz, Pod-sreda; Vučko Ignac, Srednja Bistrica; Hrvat Florijan, Radica; Panker Ivan, Bradnčič; Fabjančič Dominik, Krško; Leskovšek Anton, Pilštajn.

Dodatni zapisnik slovenskih družin v istem taborišču. Nekatera teh imen so že vključena v zgornjem splošnem zapisniku.

Ciglar Jakob; Leskovec Franc; Bregane, Brežice; Galič Janez; Koren Marija; Zagorje ob Savi, Litija; Debeljak Maks; Sinkovci Anton, Virša in Šmarje pri Jelšah; Kafina Johan; Veber Marija, Trbovlje; Mohor Ivan; Vidovič Gojko, Litija, Ljubljana; Ostir Janez; Colarič Marija, Sv. Križ ob Krki pri Kostanjevici; Andolšek Jožef; Dornovšek Alojz, Stara Pečnica, Zagreb; Vlačič Marija; Vlačič Franc, Bosanska 4, Zagreb; Vreček Franc; Jordan Jožef, Koprivnik, Kostanjevica ob Krki; Osojnik Franc; Kelhar Franciška, Bizelsko, Brežice; Premelj Andrej; Premelj Franc, Zavodna 22, Celje; Bučar Alojz; Kerin Jožef, Dolnje, Krško; Fabijan Franc; Gaboršek Anton; Kranjc Jožef, Kozje, Brežice; Valovšek Ignac; Gračner Marija, Loke 384, Trbovlje.

Priloženi sta tudi dve majhni fotografiji. Na prvi je skupina 12, na drugi pa 13 rojakov. So lepo počesani in prilično dobro oblečeni, kakor bi bili n. pr. doma kako nedeljo popoldne. Ne izgledajo ravno sestradani, pozna se jim pa, da so morali trdo delati. Na prvi sliki so:

Bužar Franc, Lipovšek Franc, Bolantič Paula, Slovenc Terezi, Planinc Anton, Slovenc Viktor, Heudra Josef, Hrvat Florijan, Sitar Jožef, Pavlin Franc, Babič Jožef, Mohor Ivan.

Na drugi sliki pa so: Mohor Ivan, Pirč Franc, Bogdan Franc, Vreček Alojz, Vreček Franc, Bučar Alojz, Bučar Drago, Koretič Leopold, Lebenič Ferdinand, Krasevec Ivan, Hrastar Franc, Kopina Johan, Fabjan Franc.

Ob strani je na obeh sliki napísano, da so ti rojaki doma iz okrajev Krško in Brežice.

Ob strani je na obeh sliki napísano, da so ti rojaki doma iz okrajev Krško in Brežice.

Ob strani je na obeh sliki napísano, da so ti rojaki doma iz okrajev Krško in Brežice.

Ob strani je na obeh sliki napísano, da so ti rojaki doma iz okrajev Krško in Brežice.

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Smrtna kosa

Windber, Pa. — Dne 15. junija je naglo umrl John Jordan, star 54 let, doma iz vasi Jordani, občina Kastav pri Reki, odkoder je prišel v Ameriko leta 1920. Zapušča ženo, dve hčeri in dva brata, v starem kraju pa tudi dva brata in sestro.

Se vrnil iz ujetništva

Slickville, Pa. — Iz nemškega ujetništva se je vrnil na 60-dnevni dopust S/Sgt. Stanley J. Repos, ki je služil pri sanitacijah. V ujetništvu se je nahajal od 16. dec. 1944 do 2. maja. Osvobodila ga je britiška armata.

Na počitnicah

Chicago, Ill. — John Zefran, prvi podpredsednik KSKJ, pošilja vsem znancem in prijateljem pozdrave iz Boulder Junction, Wis., kjer se nahaja na počitnicah in lovi ribe za kratek čas.

Hvala za obisk!

Chicago, Ill. — Pretekli teden se je zglasil v našem uredništvu odlični clevelandski rojak in kulturni delavec Erazem Gorše, arhivar Slovenskega narodnega muzeja v Clevelandu. Mr. Gorše je bil ravnokar obiskal nekatere naše starejše pionirje za Minnesoti glede razne narodne stvarine.

Jack Petrič prišel domov

Chicago, Ill. — Jack Petrič, ki se je odlikoval v bojih v Severni Afriki in Italiji, bil dvakrat ranjen in je med drugim prejel tudi medaljo škrlatnega srca, se je v začetku tega meseca povrnil domov k stricem in teti Mr. in Mrs. Gregor Gregorič na 22. Pl. Sedaj je za stalno odpuščen iz vojaške službe, kamor je bil poklican med prvimi.

Uspešen piknik

Kansas City, Kans. — Društvo Najsv. Imena pri cerkvi sv. Družine je priredilo velik piknik v nedeljo 1. julija na prostorih pri stari cerkvi. Šest jančev ali kostrunov se je peklo na različnih in 150 funtov reberc, "barbecued spare ribs". Zopet smo se spominjali dobrih starih časov in se vsi pozno v noč veselili na svoje domove. — J. Kostelec.

Odlikovan po smrti

Bradley, Ill. — Capt. Anthony M. Stefanich, komaj 27 let star v boju padli sin sin družine Mr. in Mrs. Mathias Stefanich, je bil po smrti odlikovan z medaljo srebrne zvezde in medaljo bronaste zvezde za svoja junaštva. (Več o tem junškem fantu bo priobčeno v eni prihodnjih izdaj. — Ur.)

Doma iz nemškega ujetništva

Thorton, Ill. — Bila sem strašno žalostna in obupana, ko sem dobila od vlade obvestilo, da je moj sin med pogrešanimi. Potem pet mesecev ni bilo nobenega glasu o njem, 9. maja pa smo dobili karto od njega, ki jo je poslal 27. febr. iz nemškega ujetništva. Nemci mu niso pustili pisati in so ujetnike strašno pisali in so ujetnike strašno pisali. Moj sin je izgubil 57 funtov v 5 mesecih. Sedaj pa je, hvala Bogu, doma za 60 dni. — Mrs. Jennie Glusac.

Sinček

Milwaukee, Wis. — Rojenice so se zglasile pretekle dni pri družini Harvey Paulin na 1128 So. 21st St. in ji pustile krepkega sinčka.

Investirajte svoj denar v vojne bonde! Pomagajte svoji državi do zmage!

POD DROBNOGLEDOM

Piše J. M. Trunk

Rusija je bila zagonetna, ko je nastajala, zagonetni so bili Rusi, ko so se pojavili na zapadu, zagonetni pod carji, zdaj silno zagonetni, ko so pod Sovjeti, zagonetni, ko so naklestili Hitlera in zdrobili nemško vojno mašino, in kakor sfiga so zopet, ko so prišli v San Francisco na diplomatski mejdan. Amerikanski poročevalci ne vedo, kje jim glave stojijo, da jim sape primanjkuje in hudo pojmarajo radi teh zagonetnih Rusov.

Sedanji Rusi, ki so pri politiki in diplomaciji, niso vsi slovanski Rusi, ampak prebrisani šmentit so, da svet kar strmi in utegne še dolgo strmeti, in najvišje glave se kar spogledujejo.

Se ena stran je pri zagonetnih Rusih. Ali poznate "Rusko Pravdo"? Morda nekoliko, ako ste preštudirali Dostojevskija, in še pri tem boste imeli dosti zagonetk. Tu je nekaj iz ruske duše, v dušo pa je težko poseči, in dokler ne razumete "Ruske Pravde", ne boste razumeli prejšnje niti sedanje Rusije, in vendar sloni vse le na ti "Ruski Pravdi". Odtod, da ves svet maja z glavo, in glavno šele pride.

Poljske zadeve. Morda so poučljive. Vlada v Varšavi še ni poljska vlada, in če je kaka vlada, je moskovska vlada. Moskva je pač prišla. Tako je. Rusov ne marate, svobodno vam, je vaša zadeva, nočem vam Rusov prodajati. Poljaki so vam pri srcu (tisti v Londonu, seve), svobodno vam, je vaša zadeva, ne prodajam vam teh Poljakov.

Prišlo je do vstaje v Varšavi pod generalom Borom. Nemci so vstajajoči v potokih poljske krvi. Bili so glasovi, da je Moskva pognala Poljake v vstajo, in tudi glasovi, da jih je pustila na cedilu. Sam Bor pa je povedal, kako je bilo. Kako toraj je bilo? Na Francoze je zasijalo sonce, ko je bila prej tema, ker so "zavzeli" Pariz. Saj veste. Amerikanci so jim pustili to slavo. To je ščegetalo Poljake v Londonu, Angleže tudi, eh... ko se London in Moskva pisano gledata. Bila je mesto slave polomija, pa je bilo vse ogorčeno na te Moskoviče. Zdaj je Bor povedal, da so Nemci vrgli Ruse nazaj, toraj Rusi niso mogli pomagati. Ti šmentani Rusi!

Zadnje dni so Moskoviči zaprli 16 "podtalnih" Poljakov, samih prominentnih voditeljev. Taki so toraj ti Moskoviči. V San Franciscu je bil vihar, sam angleški zunanji minister Eden je skakal. "Izpustite jih," je zahteval. Moskoviči pa nič. Te dni je baje Eden "zbolel". Eh... er... marsikdo gre v penzijo, ko noče iti v penzijo. Saj veste. Že zdaj so čedne reči prišle na dan o tistih "Poljaki", ki so po tolikih bridkih doživljajih z Nemci z istimi Nemci paktirali in Anglija je imela prste poleg. Eden je zbolel! Pa baje ni mogoče izhajati s temi Moskoviči. Več pride jutri na dan.

Ali se razumete na "visoko" politiko? Je kakor kozji rog, in treba je imeti nekaj las na zobeh za to robo. Utegnete se pa vsaj zanimati, in tu ni treba las. V Saturday E. Post je dne 23. rož. t. l. članek "The Soviet's Iron Fist in Rumania". Spisal ga je Leigh White. Sama visoka politika, da je vse temno pred očmi. Piše Amerikanec, za Ameriko in Anglijo in piše, kako se Rusi sučejo v Rumuniji, ki so pri mizi, drugi pa le pri vratih, in še tam ne smejo za-kašljati. Nobenih grobsti, vse je fino oglašeno, saj smo z Rusi prijatelji. Kaj je vsebina? To bo vas zanimalo, tudi razumeli boste, ni treba razumeti visoke politike.

Stvar je po domače ta-le: Rumunija je bogata, kako kdo zajema od bogate mize, za to se tam dosti ne zmenijo. Še bolj po domače: molzna krava je Rumunija, Angleži so prišli z velikimi putrini, da bi pomolzli, Amerikanci tudi. Tacol. Seve so Amerikanci z Angleži vred hudo hudi na te Ruse, in pravijo, da v Rumuniji ni demokracije, nič svobode, nič prostih volitev, nič pravic, in to je hudo hudo. In pravijo še, da bo tako tudi v Jugoslaviji, čehoslovaški, na Poljskem... in povsod, kjer sedijo že zdaj Rusi pri mizah, drugi pa stojijo pri vratih, in bojijo se, da bo tako tam proti vzhodu na večne čase.

Well, taka je pač "visoka" politika, ali, da tudi vi razumete: Rusi so prišli s kanoni, Angleži in Amerikanci pa z žaklji, in žaklje pa se Rusi sami razumejo, pravijo ti šmentit, in ni treba kakega "lend-leasea". Ako boste živeli, boste marsikaj doživeli.

Zapisal sem nekaj o objavljenju raznih grozodejstev, kakršna so se dogajala in se morda še dogajajo v lastni slovenski ali jugoslovanski hiši in sem vprašal: čemu? Ali se hočemo sami pokazati pred svetom, da smo divjaki? Ne pričakujem, da bi kaj izdalo, saj nisem noben "arbitr elegantiae". Vidim pa, da je stvar le nekomu zašla za nohte. Pravi: Katka Zupančič piše mehko in trdi, da so Slovenci najbolj mehki in krotki narod, ampak neki pišejo tako, kakor bi bili najhujši divjaki! Vidite, da preseda še drugim.

Vsaka revolucija je več ali manj krvava. Očitki frčijo sem in tja. Bilo je tako v amerikanski, francoski, ruski revoluciji, in tako je zdaj tudi v Sloveniji in Jugoslaviji. Na površje pridejo elementi, ki poznajo le strast, maščevanje, osvetlo, znašanje nad drugimi. Nekaj revolucije je bilo že po zadnjem polomu l. 1918. Nekemu čevljarju sem pomagal na noge prej. Ko so prišli "komunisti" do velja-

NOVI AMERIŠKI DRŽAVLJANI

Vsakovrstni otroški glasovi vse od izrazov veselja in sreče pa do protestnega jokanja so se slišali pred kratkim v San Francisco, ko je dospelo tja 394 vojnih nevest in 184 otrok, da se združijo z mami in očeti v Zedinjenih državah. Nekaj te skupine vidimo na sliki. Prišla je iz Avstralije.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

NOVI FORDI PRIHAJAJO NA PLAN

Detroit, Mich. — Ford Motor Co. je poslala v svet za civilno uporabo zadnji turek 3. julija prvi novi avtomobil tipa 1946. Odslej naprej se bo produkcija začela dvigati. Prihodnje leto pravijo, da jih bo že mnogo na trgu.

SEDMO VOJNO POSOJILO DOSEGLO 22 BILIJONOV

Washington, D. C. — Sedmo vojno posojilo je zaključilo v soboto z velikim uspehom. Določeno kvoto 14 bilijonov je preseglo za več kakor 7 bilijonov. Skupaj se je prodalo v tej kampanji za \$22,698,000,000.

V ARMADI Z. D. JE BILO NA SMRT OBDOJENIH 102 MOŽ

Washington, D. C. — Radi raznih zločinov, ki so jih zakrili vojniki med službovanjem v vojski na razne načine, je bilo dosedaj pa od začetka te vojske obsojenih na smrt 102 mož od vojaških sodišč. Vseh slučajev, v katerih so se vojniki pregrešili pa je bilo do 33,519 pravi poročila vojnega departmeta.

KATOLIŠKI LIST O NEMCIH

Letos. 12. junija so po radiu v Pragi objavili naslednje stavke iz uvodnika v katoliškem dnevniku Lidova Demokracie:

"Tisti, ki jih ni pograbil nemški stroj in ki so stali na strani, ne bodo nikoli verjeli, da imamo vzroke, da ne postopamo z Nemci kot človeškimi bitji, in da bi se naš narod uprl, ko bi skušali v kakoršni koli obliki Nemce vključiti v naši državi. Še bolj zanimivo pa je, da celo v naši deželi trdijo človekoljubni, da se Nemcem morda godi krivica, ko jih oborožena straža žene na delo.

"Tudi se zdi, da naš krščanski čut ne dovoljuje, da bi plačevali Nemcem, kakor so nam posojevali. Toda ne kaznovati Nemcev ali pa kaznovati samo njihove najslabše ljudi ne pomeni, da jim hočemo vse oprostiti. Nadalje gledamo nanje z isto napeto sumnjivo kot na nevarne, sovražne in moralno zve-

ve, je divjal zoper mene kakor satan, ker je pač šlo zoper duhovnike. Ne trdim, da je le pri komunistih ali partizanih tako, povsod je enak pojav, ker kos človeške narave. Ljubljanski krojač, revež vse dni, postane po revoluciji — general (Rožman). Divjal bo, še bolj kaka ženska.

Dolgi objav je na obeh straneh, cele kolone, obširna poročila z vsemi podrobnimi opisi raznih grozot in divjev postopanja. Na eni strani o partizanih, komunistih, na drugi o domobranci. Stranka velja, narod ne šteje. Ali bo pridobila stranka, ko objavlja grozote nasprotne stranke? Ves narod pa trpi, ker kaže, da je narod divjal huj od nazijev. Čemu? Hočemo, da nas upošteva druga javnost in se ozira na naše pravice, narodne potrebe, pa se sami slikamo dan na dan kot prave divjake! Ali ste izgubili glave?

rižene. Nobenih Nemcev nočemo imeti v svoji deželi in ko slišimo, da kdo govori nemško, vidimo rdeče. Zaradi tega, navzlic vsemu človekoljubju in ravno zaradi človekoljubja — morajo Nemci iti in to kar najhitreje mogoče."

NAČRTI ZA BOMBARDIRANJE ZEDINJENIH DRŽAV

Amerikanci bi se morali zahvaliti Bogu, da vojna z Nemčijo ni trajala šest mesecev dalje. Ameriški vojaki so namreč pred kratkim našli tovarno za zlaganje raket, ki bi lahko zdrobile v prah karkoli 3,000 milj naokrog. "Leteci telegrafski steber", kakor so mislili imenovati to bombo, bi bili v preteklu nadaljnjih šest mesecev izdelovali v takih množinah, da bi nadkriljevanje v zračni sili Zaveznikom nič več ne pomagalo. Samo zato, ker jim je manjkalo materiala, so morali Nemci čakati z izdelovanjem teh bomb, medtem pa so jih Zavezniki premagali.

STARA ZVIJAJA

Na otoku Okinawa so se ameriški tančni vozniki poslužili zvijske, ki izvira še iz dobe pokritih vozov in starega zapada. Neko stotnjo marinov, ki se je ravno ljuto borila za greben Kunishi, pa so ji pošle zaloge, so krog in krog obdali s tanki. Marini so prišli iz svojih lisičjih lukenj in si nabrali potrebne zaloge. Nato so pa tanki spet odrdrali, boj pa se je nadaljeval.

PRISTAL Z LETALOM ZA VZIGALICO

Ko je Ralph Blank, farmar v Neosho Rapids, Kan., sežigal razno navlako na svojem dvorišču je zapazil nad seboj aeroplan. Ta je začel krožiti in se spuščati doli ter je končno pristal na polju v bližini. Preko detelje in gori po dvorišču jo pritehnil pilot in poprosil za žveplenke. Imel je cigarete, vžigalic pa ne.

Z OPICO OKROG VRATU

Na Filipinih ni samo pes človeku najboljši prijatelj, ampak se isto lahko trdi po pravici tu-

di o opici. Poročnik Walter D. Bean, marinski letalec, se je moral s padalom spustiti na tla na Filipinih, ker mu je sovražni ogenj pokvaril letalo. Gazil je skozi močvirja in je več dni prenašal vse težave džungle. Večkrat je bil v veliki nevarnosti, ko je komaj ušel japonskim stražam, največjo nevarnost pa mu je povzročala razna džungelska golazen in mrčes. Poročnik Bean je zapazil, kako si v tem oziru pomagajo domačini. Ko je naletel na prvo mlado "Rhesus" opico, si jo je privezal okrog vratu in ji dovolil, da se mu je smela prosto plaziti po vratu, ramah in glavi. Zivalica je zobala nadležni mrčes, poročnik pa je prišel varno do svojega taborišča, ker ga ni mrčes več mučil.

ČEMU TRPETI VSLED ZAPEKE

Ako se vas drži zapeka in vas dela misrno, nemojte in iz tega in iz trpite vsled glavobola, surodivnega diha, šelodčne nerednosti, neprebravne, izguba spanca, pomanjkanja apetita ter se čutite v želodcu sabasani valed plina in znotrajnosti — tedaj vzemite Dr. Peter'sovo dolgo preiskušeni Hoboko. To je več kot navadna odvajalna — je zdravilna tonika — je zmes 18 naravnih korenin, celic in cvetja. Hoboko pripravi zamazana čreva k delu, pomaga prijazno in gladko odvajanje sabasanih ostankov, odnese plin zapeke in povrne želodcem prijazno goržoto. Uživajte ga namreč kot je pred planom na omotu. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravite neprijetne nerednosti in ponovno udobnost vašega želodca ob istem času — tedaj si nabavite Hoboko še danes.

Ako ne morete kupiti tega v vaši okolici, pišite po "Sposobnosti Hoboko" pomočilo in dobili boste.

NAMEČEK poskusno steklenico 60c vredno

DR. PETER'S LACIVY OLEY LINIMENT — antispasmodično pomočilo proti bolečinam revmatizma in nevralgije, hroščine mišičnih bolečin, se okore in bole mišice — vključuje 18 izvlečkov. DR. PETER'S MAGOLO — alkalna pomaga pri krčevih, slabostih, prepadu v želodcu, kot zdravilo neprebravne in pletivne arce.

Pošljite ta "Posebno Ponudbo" Kupon — Sedaj Priročeno je \$1.00. Pošljite mi sedaj 60c vrednostno poskusno steklenico Laciv Oley in Magolo. C.O.D. (Stroški dodani).

ZGODOVINA NASE CERKVE MARIJE

POMAGAJ

PUEBLO, COLORADO

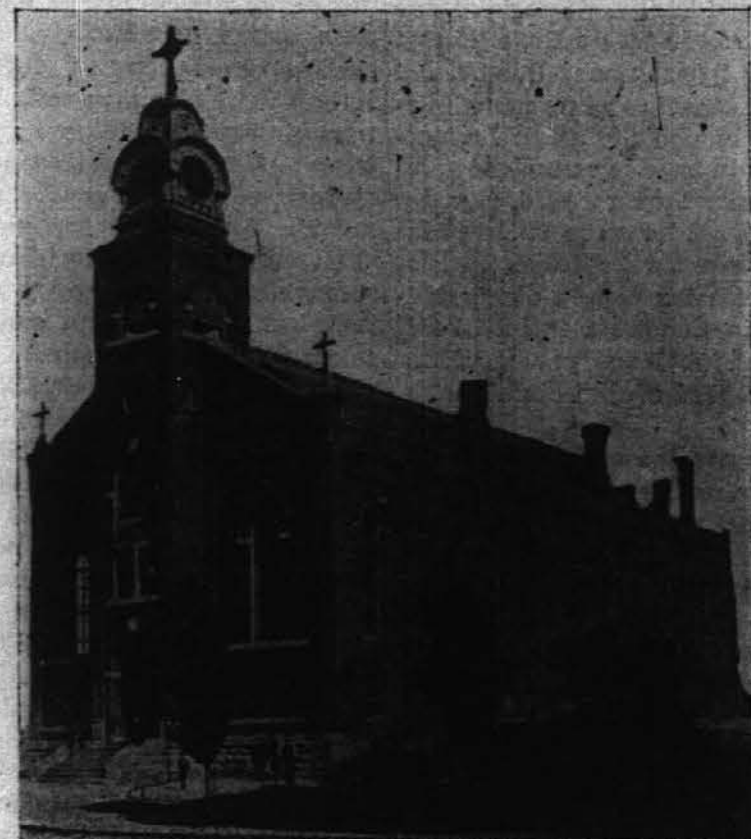
(Nadaljevanje)

Dne 1. decembra 1894 je bil č. p. Stenno Staudigl imenovan za nemškega pomožnega župnika. Tri leta pozneje je č. p. Kri-zostom Lochschmidt, O.S.B., prevzel njegovo mesto. Pozneje je ta oskrboval župnijo v Canon City in Florence. Č. p. Zeilnhof, O.S.B., mu je sledil leta 1899. Proti koncu leta 1900, ker se je število nemških družin hitro množilo, se je uvidelo, da je treba Nemcem ustanoviti lastno župnijo.

Meseca julija je preč. p. Ciril dobil pomočnika, slovaškega rojaka č. p. Adalberta Blahnika, O.S.B., iz opatije sv. Benedikta v Atchison, Kansas. Ta je sedaj skrbel za Slovake, gospod žup-

kom teh let: Žensko Materinsko Društvo sv. Ane, Marijina Družba, Skavti, Društvo sv. Alojzija in sv. Neže, Pevski krožek, in Zveza sv. Jožefa. Zadnja je pozneje postala podporná organizacija s sedežem v sv. Jožefa dvorani na B cesti.

Dne 3. junija 1921 je zadela mesto velika nesreča — huda povodenj. Divje deroka reka Arkansas je skoro docela uničila mesto. Preplavila je obrežje. Razburkani tok je z uničujočo silo drvel naprej in končal vse, kar je dosegel. Tedaj je bilo obrežje južno od Nuckolls klavnice. Reka je tekla prav skozi sredino okraja Grove, najbolj gošto naseljeni del mesta. Samo na Grove je bilo okoli 300 hiš v

Cerkev Marije Pomagaj v Pueblo, Colo.

nik pa za Slovence. S tem je bilo ustrezno obema strankama. V začetku novega leta 1912 so se Slovaki ločili od Slovencev in ustanovili svojo faro. Zemljišče so kupili na Clark in C cesti in sezidali cerkev in šolo sv. Antona, katera še dandanes stoji. V prav kratkem času je bilo vse dogotovljeno. Za šolo so poklicali sestre učiteljice. Za njih stanovanje so kupili prostorno Dr. Marshallovo poslopje nasproti Clark bolnišnice na B cesti. Tedaj je bilo okoli 400 slovenskih in hrvaških družin, in okoli 200 slovaških.

Ko je leta 1917 Amerika stopila v prvo svetovno vojno, so meščani mesta Pueblo precej prezirljivo in sovražno gledali na Slovence, Slovake in Nemce. Radi različne narodnosti so jih tako zvali "Patrijotični Amerikanci" večkrat očitno sramotili in zaničevali. Tedaj jim je pa junaški župnik preč. p. Ciril obrnil njihovo krivično patrijotično zadržavo. Ravno dan prej ko so razglasili vojno, je stopil na stopnice sodniškega poslopja (Court House) in obljubil svojo in svojih ljudi pomoč v dobroti vojne. Klic k orožju se je slišal po celi župniji. Okoli 300 prostovoljcev se je priglasilo za Amerikansko armado.

To je bil sad in vpliv delovanja neumornega župnika. Še več. Osebo je šel med svoje ljudi, jih bodril in nagovarjal, da so kupovali razne vojne bonde. Skupno s tovarniškim poslovdjem od "Steel Works Y. M. C. A." sta dosegla naravnost velike uspehe v tem okrožju. Ni bil zadovoljen samo s pri-spevki mož in delavcev, tudi otroke je navduševal, da so kupovali štedilne znamke (Thrift Stamps). Žene je organiziral za delovanje Rdečega križa. Vse to delovanje v pomoč vojne je v kratkem času prineslo faranom Marije Pomagaj priznanje in pohvalo od strani someščanov Puebločanov.

Več cerkvenih in družabnih organizacij se je ustanovilo te-

razvalinah pod vodo. Deset čevljev visoko je stala voda po cellem mestu.

Ljudje so bežali na višje, varne kraje. Cerkev Marije Pomagaj in vsa njej spadajoča poslopja so bila hudo poškodovana. Škoda je znašala \$4,000. Nevihta se je začela ob devetih zvečer in trajala do dveh naslednjega jutra. Veliko faranov je ostalo brez doma, brez strehe. Rdeči križ je hudo prizadel ljudem vsestransko pomagati. V župnijskih podatkih se čita, da je samo ena oseba, neka gospa Wirtz, konvertitinja, zgubila v tej povodnji življenje.

Ko se je voda podela in so ljudje začeli popravljati porušene in poškodovane domove, so sklicali veliko farno sejo, pri kateri naj bi sklenili in določili, če bi kazalo kupiti zemljišče na Bessemer. To je bilo 24. junija 1921. Predlog je bil enoglasno sprejet. Za \$25,000 so kupili od Newton trgovine z lesom polovico zemljišča tedaj ne več delujoče Eilerjeve topilnice južno od Santa Fe in vzhodno Mesa ulice. Obsegalo je 11 oralov zemlje, na kateri je stal skedenj in dve veliki hiši. Ta svet se razteza južno od Santa Fe na Mesa ulici do železniške proge, obsegajoč cele štiri bloke.

Da bi se mesto obvarovalo proti morebitni ponovni taki katastrofi, je mestna oblast sklenila obrniti nevarni tok reke v drugo smer nižje od Nuckoll's podjetja. Ne daleč od železniške proge so cementirali obrežje. Ravno v tem kotu je stalo veliko porušeni stanovanj. Več sto družin je moralo iskati prostor ali svet, na katerem si bo postavilo nove domove. Veliko družin je izbralo Bessemer, da si tam postavi svoja ognjišča in zgradi svoje domove blizu cerkvenega zemljišča, blizu kraja, kjer so bili močje zaposleni. Reguliranje reke je stalo milijone. Župnija Marije Pomagaj je morala prispevati \$9,000 v 30 obrokih, letno \$300. (Konec prih.)

IZ STARODAVNIH DOB

Kdaj so imeli Slovenci prvič opraviti s Turki

Turki so sredi 14. stoletja prišli iz Male Azije čez Dardanele v Evropo, kamor so jih bili Bizantinci v svojih strankarskih bojih sami vabili. Kmalu so zasedli Odrin in Južno Srbijo in ko so leta 1389 premagali Srbe v znanem boju na Kosovem polju, jih je moral srbski knez Stefan Lazarevič plačevati davek in pomagati v bojih z vojaki. Ze štiri leta kasneje so zavzeli Bolgarijo in zdaj je bila v nevarnosti tudi Ogrska. Zato je ogrski in hrvatski kralj Sigismund šel s križarsko vojsko ob Donavi nazaj nad Turke, toda pri Nikopolu je sultan Bajazit jeseni leta 1396 križarje popolnoma potolkel. V Sigismundovi vojski so bile tudi slovenske čete pod vodstvom celjskega grofa Hermana II., ki je tudi pomagal kralju, da se je srečno rešil iz boja ter po Donavi in po morju prišel nazaj domov. Na turški strani so se pa morali boriti Srbi pod Stefanom Lazarevičem in baje so ravno oni odločili bitko Turku v prid. Čez dobrih deset let so se pa že pojavile prve turške tolpe na Slovenskem ter ropale okrog Metlike in Črnomlja in leta 1415 je že Ljubljana prvič videla Turke pred svojim obzidjem.

Prve nasilne volitve v Srbiji

Prve nasilne volitve v nekdanji kneževini Srbiji so bile skupščinske volitve oktobra leta 1874. Mladi, samozavestni knez Milan je držal s tako zvestimi konservativci proti liberalcem in jim hotel na vsak način dobiti večino. Notranji minister Ačim Čimić je premetal vse uradništvo. Izmed 18 okrožnih načelnikov jih je n. pr. 16 predstavil ali pa upokojil. To "čiščenje" je bilo takrat nekaj novega, kmalu pa je postalo običajen voliven maneuver. Tudi druga sredstva je znal Čimić uporabiti; tako je iz dispozicijskega fonda potrosil za tiste čase veliko vsoto 3000 dukatov. Posebno je pa radodarno delil gostilniške koncesije, seveda samo svojim agitatorjem. Srbija je takrat dobila toliko novih krčem ali "mehan", da je voditelj liberalcev, znani Ristić, dejal, da so se pobožni ljudje že bali, da ne bi nekega lepega jutra dobili v Saborni cerkvi "mehano prve klase". Posledica vladnega nasilja je bila, da je pri volitvah prvič tekla kri in je bil neki poslanec ubit. Toda narod se pritisku ni vdal; večino pri volitvah so le dobili liberalci in

izvoljen je bil celo Jervren Marković — prvi radikal, brat znanega Svetozarja Markovića.

Kateri je najstarejši slovenski pisani spomenik?

Velja, da je najstarejša slovenska beseda zapisana v takomenovanih "brižinskih spomenikih", katerih prvi je nastal kmalu po letu 975, drugi pa pred letom 1025. Brižinski se imenujejo zato, ker so bili napisani na Koroškem na ozemlju, ki je tedaj pripadalo škofu iz Freisinga na Bavarskem. Brižinski škof je imel tedaj posestvo na Koroškem (Vrško jezzero) in Kranjskem (Škofja Loka, Bled itd.). Prvi duhovnik, nekateri mislijo da škof Abraham sam, je napisal v rokopisno knjižico brižinskega škofa molitvico, kot se moli pri splošni izpovedi (Glagoljite po nas redka slovesa: Bože, gospodi milostivi, otče Bože, tebe izpovede ves moj greh i svetemu Krestu itd.), drugi pa nekaj let pozneje kratko pridigo o grehu in pokori, ter novo obliko splošne izpovedi. Ti slovenski zapisi se tudi imenujejo "Brižinski spomeniki", ter so najstarejši spomeniki slovenskega jezika tudi kot samostojnega slovenskega jezika sploh (drugi slovenski narodi, ne izvezti Rusi, so imeli tedaj pisano besedo le še v staroslovenskem jeziku). V zadnjem času pa profesor Grivec poudarja, da so še starejši slovenizmi, to je — posamezne slovenske besede ohranjene v staroslovenskih Zitiyah sv. Cirila (Konstantina) in Metodija, v življenjepisju sv. bratov, ki so jih spisal direktori njuni učenci že v IX. stoletju neke v Panoniji (v sedanjem Prekmurju) ali na Moravskem. Tako bi torej morali te besede imeti za najstarejše slovenske zapisane besede.

Dobro pretehtan župan

Na južnem Angleškem je mestice, ki se imenuje High Wycombe. V tem mestu niso zadovoljni le s tem, da novega župana, katerega izvolijo, pretehtajo z oddanimi glasovi, ampak ga po izvolitvi res denejo na pravo tehtnico, kjer njegovo težo policija uradno ugotovi. To uradno ugotovljeno težo novega župana uradno zapisejo v mestno kroniko, v kateri bodo pozni rodovi lahko brali, kako težke župane so volili njihovi predniki. — Ta navada je res prav angleška ter gotovo izvira iz starih časov. Starih navad pa se Angleži krčevito drže.

MEH ZA SMEH

OPEKEL SE JE

Neki mladenič se sprehaja ob Savi in na lepem zasliši klice na pomoč. Steče tja in zagleda lepo mlado dekle, ki se sredi reke bori z valovi. "Usmilite se me! Izgubljena sem!" mu zakliče dekle. "Ne, ne, jaz sem oženjen." "Hitro, hitro, na pomoč!" "Ali se mi ne boste obesili na vrat in me imenovali svojega junaka?" "Ne bom, ne bom!" Mladenec skoči v vodo in reši dekle. Ta se ga oklene in vsa ganjena zahteva: "Gospod, vam se imam zahvaliti za svoje življenje! Kako naj se vam zahvalim..." "Dovolj, dovolj," se je otrese rešitelj, "tega ne morem poslušati. Na isti način sem se oženil."

MICHELANGELOVO MASČEVANJE

Ko je slaven italijanski slikar Michelangelo (1475-1564) umrl, "Poslednjo sodbo" v Sikstinski kapeli, je prišel k njemu šef cerimoniala pri papežu Pavlu III., Biagio Marti-

nell. Zgrozil se je nad nagoto, ki je prevladovala na sliki in se je ujaljen odšel pritožiti k papežu. Slaven slikar se mu je zato masčeval tako, da ga je na sliki upodobil kot čudno bitje z velikim trebuhom in oslovskimi ušesi. Martinelli je besen spet odšel k papežu, da bi se pritožil in zahteval, da umetnik izbriše njegov lik s slike. Papež, ki je Michelangela zelo ljubil, je šefu cerimoniala takole odgovoril:

"Žal mi je, dragi prijatelji, da vam ne morem prav nič pomagati. Če bi vas postavil Michelangelo v vice, bi imeli še upanje, da boste nekoč prišli v raj. Tako vas je pa postavil prav v pekel, od koder vas utegne rešiti samo Bog."

PONOČNJAK

"Za vruga, ključke sem pozabil doma, pa že tri je ura. Kako naj zdaj pridem v hišo?"

"Ti bo že žena odprla." "Nič drugega mi ne preostane, kakor da začnem praskati po vratih. Mislija bo, da je pes, pa bo prišla odpirat."

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1928
v Chicagu, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois.

Duh. svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 31st St., Lorain, Ohio

Glavni odbor—Supreme Committee
Predsednica—President
Mrs. Marie Prieland,
1034 Dillingham Avenue,
Sheboygan, Wis.

I. podpreds.—First Vice-President
Mrs. Frances Rupert,
19303 Shawnee Ave.,
Cleveland, Ohio

II. podpreds.—Second Vice-Pres.
Mrs. Mary Cogbe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpreds.—Third Vice-Pres.
Mrs. Mary Shepel,
5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpreds.—Fourth Vice-Pres.
Mrs. Frances Raspel,
305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpreds.—Fifth Vice-Pres.
Mrs. Mary Markovich,
2809 E. 95th St., So. Chicago, Ill.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster,
714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Otomir,
1110 E. 68th St., Cleveland, O.

Mrs. Mary Lenich,
609 Jones St., Eveleth, Minn.

Mrs. Pauline Ozbolt,
2029 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Mrs. Ivanka Zakrajsek,
6059 — 68th Rd., Ridgewood, N. Y.

Mrs. Marica Kopach,
1217 S. 61st St., West Allis, Wis.

Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome,
214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Prosvetni odbor—Educational Com.
Mrs. Albina Novak,
urednica in upravnica "Zarje",
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio

Miss Gladys Buck,
10036 Ave. L., So. Chicago, Ill.

Odbor za mladino in razvedrilo—
Youth & Recreation Board
Albina Novak,
6701 Schaefer Ave., Cleveland, O.

Frances Bogovich,
6701 Schaefer Ave., Cleveland, O.

Lillian Kozek,
2244 So. Wolcott Ave., Chicago, Ill.

VABILO NA ZVEZIN DAN

Tem potom so vabljeni vse članice, njih družine, prijatelji in znanci na Zvezin dan, ki se vrši v nedeljo 22. julija na Ameriških Brezjah v Lemontu, Illinois.

Zvezin dan je ena najlepših prireditev naše organizacije, ki vsako leto privabi lepo udeležbo od daleč in blizu. Na ta dan pridejo skupaj članice in prijatelji iz vseh delov Amerike in tudi letos se pričakuje ista udeležba.

Oddaljenim se tudi priporoča, da pridete en dan prej in si lahko ogledate lep hribček, ki je zelo značilen in v mnogih oziirih spominja na staro domovino.

Tisti, kateri nameravate priti en ali dva dni poprej v Lemont, ste naprošeni, da mi to na spodaj podpisani naslov takoj sporočite. V Lemontu na hribčku se letos dobi prenočišče za precejšnjo številko oseb, ter je tam pripravljeno za sprejem večjega števila romarjev kot prejšnja leta. Tudi radi jedi bo pripravljeno za vse dni. Toda — potrebno je, da mi sporočite, ako pridete, in kedar, da vem isto naznaniti o. frančiškonom, katere moram obvestiti vsaj pet dni pred Zvezinim dnem. Torej, odvisno je od vas romarjev, da dobite prenočišče in da ste postreženi, ako se o pravem času oglasite.

V nedeljo na Zvezin dan se bomo zbirali pred semeniščem ob deseti uri dopoldne. Vsako leto se članice zbirajo v svojih vrstah po podružnicah in naselbinah, iz katerih prihajajo. Vsaka je prošana, da ima pripravljen znak od svoje podružnice, da se ve, odkod prihaja.

Procesija se bo pričela pomikati ob pol enajstih. Na čelu bo

častita duhovščina, strežniki, članice pevskega društva pod št. 2 iz Chicage, katere bodo naprej pele pete litanije, gl. odbornice v narodnih nošah, večbalni krožki in vsi, ki se želijo pridružiti romanju.

Ob 11. uri se prične sveta maša pri votlini Lurške Matere Božje. Po sveti maši bo pridiga in blagoslov z Najsvetejšim.

Po sveti maši bo nastop kadetinj v vajah, nato sledi priigrice. Ob drugi uri se prične mičen program, v katerem bodo nastopile članice in ml. članice pod št. 2, 16 in 20. Med programom bodo tudi razni zanimivi govori. Na prostoru bodo tudi "stantje" kakor v stari domovini na Brezjah, kjer se bo dobilo lepo število krasnih spominov. Tudi razna druga zabava bo na razpolago.

Vsaka mati, vsak sorodnik, ki ima draga se v vojni službi, naj pride med nas ta dan, kjer bomo v skupni molitvi prosili za njihov srečen povratek.

Spominjali se bomo tudi onih, ki so dali svoje življenje na bojnem polju. Sedaj, kot še nikoli poprej, je potrebno, da se skupaj zberemo in molimo za hiter konec vojne tudi na Pacifiku.

Kdor je enkrat obiskal Ameriške Brezje na Zvezin dan, se je ponovno vrnil leto za letom, kajti srce vleče romarje na ta lep kraj, kjer v skupni molitvi, v skupnem petju in veselem snidenju preživimo najlepši Zvezin dan v letu.

Radi tega, pridite vsi, ki čitate te vrstice med nas na ta dan, 22. julija.

Josephine Muster, načelnica
Josephine Erjavec, za publikacijo.

SONČILO SE NA OBREŽJU

Skupina ameriških vojakov, ki uživa zasluženi oddih v soncu na francoski fronti.

STOLETNA STARKA SE VOZILA PO ZRAKU

Kadar je kakšna gostija ali domača veselica, gre 100 let stara "grandma" Mrs. Irene Amanda Woods iz Chicage zadnja spat. Sploh je znana, da se ji nikoli ne mudi spat. Nekateri ljudje dočakajo visoko starost, ker ne pijejo kave in alkoholnih pijač, ne kadijo, veliko počivajo in malo delajo, drugi pa dočakajo visoko starost, četudi pijejo kavo in alkoholne pijače, kadijo ko Turki, veliko in trdo delajo in malo spijo. Za svojo stoletnico je imela omenjena žena dve želji: da bi se šla vozit v aeroplanu in da bi imela svinjsko pečenko za kosilo. Oboje se ji je izpolnilo. V aeroplanu je silila pilota, naj vozi hitreje in višje. Ko je bila mlada, tako je rekla, je v svoji rojstni državi Ohio jezdila konja in ni nikoli pustila, da bi trava rastle pod njenimi nogami.

DENAR JE ZAŽGAL

Pet dolgih dni je Matthew Betton taval po morju v motornem čolnu nasproti New Hampshire. Ni si mogel pomagati. Bil je lačen, truden, zeblo ga je, in že je obupal, da bi se mu bilo še mogoče rešiti. Tedaj mu je prišlo na misel, da bi ga morda kdo videl in mu prišel na pomoč, ko bi mogel napraviti ogenj. Ni pa bilo stvari, ki bi gorela, razen dvanajst dolarških bankovcev, ki jih je imel v žepu. Te je prižgal. Imel je srečo. Ribiči so videli luč in ga rešili.

POSLUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagu. —

PRODAM

4-stanovanjsko zidano hišo z bejzmentom. Mesečni dohodki \$132. Nahaja se blizu Cermak Rd. in Avers Ave. Cena \$8,500.

3-stanovanjsko zidano hišo, centralna kurjava, 2 loti. Mesečni dohodki \$140. Nahaja se blizu 26. ceste in Millard Ave. Cena \$9,900.

4-sobni zidan "cottage", bejzment in podstrešje. Nahaja se na Central Park in 30. cesti. Cena \$6,200.

120 akrov obstoječo farmo, na kateri so vsa poslopja potrebna za farmo. Dobra zemlja. Nahaja se v Holton, Michigan. Cena \$2,800.

6-sobni zidan "cottage", centralna kurjava, 2 loti. Nahaja se blizu Cermak Rd. in Central Park Ave. Cena \$6,500.

5-sobni lesen "cottage", 2 loti. Nahaja se na Archer Ave. in Luna Ave. Cena \$4,800.

Za pojasnila se obrnite na

ANTON JORDAN

3734 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Lawndale 6981.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist

2159 West Cermak Road
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 8817

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

15. Nedelja — 8. pobinkoština
16. Ponedeljek — Marija Karmelska
17. Torek — Aleš, spoz.
18. Sreda — Kamil Leliski
19. Četrtek — Vincenc Pavlanski
20. Petek — Elija, prerok
21. Sobota — Viktor

OSMA NEDELJA PO BINKOŠTIH

"Delajte si prijateljev s krivičnim mamonom" (Luka, 16, 1).

Ljubezen je mogoča le med ljudmi, ker le človek je osebnost. Živali ne moremo ljubiti in živati ne ljubijo. Tako razlagajo nam modrijani. Odtod izhaja, da je prijateljstvo enako le med ljudmi mogoče. "Delajte si prijateljev", opominja sam Zveličar. Bog je najvišja osebnost, toraj predmet najčistejše ljubezni in dosledno tudi prijateljstva. Ljudje govorijo, da je najboljšje prijateljstvo ono, ki pride po bolesti. Odkod tako mnenje? Najvišje prijateljstvo z Bogom je prišlo po najhujši boleti, po mukah Kristusovih. Ljudje zadenejo.

Prijateljstvo z Bogom je najvišje, kar more človek doseči, ker vse drugo izgine pred tem prijateljstvom. Zato naj bi vse, kar človeku nudi stvarstvo, služilo le za službo božjo, ker v ti službi je bistvo prijateljstva. Človek lahko vse posveti, da postane lepo, ako porabi to za

službo božjo. Odtod prihaja, da tudi "krivični mamoni" lahko služijo in postane koristni. Denar ali bogastvo ni korenina vsega zla, postane pa, kadar človek izrablja to le za svoje lastne in sebične in napačne namene. Tu je razpotej, tu razlika v veljavi vsega, kar nam je na razpolago. Odtod besede: "Delajte si prijateljev s krivičnim mamonom!" Je malo zagonetno, pomeni pa, da naj rabimo denar... vse čisto tako, da si pridobimo prav s tem prijateljev, ki nam morejo pomagati končno do nebes. Dobimo tako prijatelje med svetniki, v prijateljstvo stopimo z materjo božjo, da celo s samim sinom božjim, pri katerem bo končna odločitev, da bi bili sprejeti v večna bivališča. Nihče ne more dati, kar sam nima. Otroci pa imajo nebeško kraljestvo, in svetniki so v taki posesti, in mati božja je kraljica večnih bivališč in Kristus je šel kot človek, da nam pripravi stanovanja. Hiti delati prijateljev!

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV
V AMERIKI

Izvrševalni odbor:

Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. Podpredsednik: Frank Tushek, Joliet, Ill.
2. Podpredsednik: Josephine Muster, Joliet, Ill.
3. Podpredsednik: John Miskar, Chicago, Ill.
Tajnik: Rev. Aloysius Medic, O.F.M., Box 608, Lemont, Ill.
Blagajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Svetovalni odbor:

Predsednik odbora: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, O. Člani odbora: Rev. Matija Jager, Barberton, Ohio; Rev. Edward Gabrenja, Chicago, Ill.; Rev. Alexander Urankar, So. Chicago, Ill.; Rev. M. J. Hiti, Waukegan, Ill.; Rev. Frank Baraga, Cleveland, Ohio; Rev. Stefan Kassovic, La Salle, Ill.; John Germ, Pueblo, Colo.; Frank Wedic, Joliet, Ill.; Anton Grdina, Cleveland, Ohio; Mary Polutnick, Lorain, Ohio; Katherine Roberts, Cleveland, Ohio.

Nadzorni odbor:

Predsednik odbora: George J. Brince, Eveleth, Minn. Člani odbora: John Terselich, Chicago, Ill.; John Denša, Chicago, Ill.; Frank Lokar, Pittsburgh, Pa.; Jean Težak, Joliet, Ill.

Odbor za publiciteto:

Albina Novak, Cleveland, Ohio; John Jerich, Chicago, Ill.; James Debevec, Cleveland, Ohio; Ivan Zupan, Cleveland, Ohio, in Rado Staut, Milwaukee, Wis.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGU

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili na pogrebe, krste in izmitovanja. — Mrivaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

DR. FRANK T. GRILL
ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah 50. dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.** Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: GEORGE STONICH, 403 Mason Ave., Joliet, Ill.
Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6951 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois.
2. podpredsednik: KATHRINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime Street, Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOSEPH KLEPEC, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duh. vodja: REV. MATTHEW KEBE, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
MARY KOVAČIČ, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Ill.
JOHN DENSA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: GABRIEL DRASLER, 519 — 10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njihovim dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtn milijona dolarjev.
Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 članicami za odrasle oddele. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.
Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries). Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

IZ URADA GL. TAJNIKA DSD

Cenjeni člani in članice:

S tem se vam službeno naznani, da se bo revizija knjig tajnika in blagajnika, ter tudi pol-letna seja glavnega zborovanja vršila v četrtek dne 26. julija t. l.

Torej, ako ima kateri član (ica) kakšna priporočila, prošnje ali pa pritožbe, ste naprošeni, da jih pošljete na glavni urad, vsaj do dne 25. julija.

S spoštovanjem in bratskim pozdravom ostanem

Za glavni odbor DSD

FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. IVANA KRSTITELA ST. 13 DSD
Chicago, Ill.

Dragi mi sobratje in sestre, zopet se malo oglašam in vas prisrčno pozdravljam.

Spet vas opozarjam na naš jubilej. Kakor sem že zadnjič prosil, bratje in sestre, ali že imate katerega novega člana ali članico pripravljenega in pripravljeno za sprejem za prihodnjo sejo? Če ne, je še čas do seje. Prosim vas, potrudite se malo in storite to, saj je v vašo korist kakor tudi v korist celokupnega članstva Družbe sv. Družine.

Dragi mi sobratje in sestre, kaj ne, da se boste potrudili in jih imeli pripravljene za prihodnjo sejo, ki se bo vršila 22. julija! Na delo, kakor to druge organizacije delajo! Naša dolžnost je, posebno se zdaj za naš jubilej, da podvojimo naše članstvo. Pa še drugič kaj več.

Vdani Vam sobrat

A. Glavach, podpredsednik.

VRTNICE NA SKUPNIH GROBOVIH

V nemškem koncentracijskem taborišču v Dachau je bilo 3,500 življenj uničenih z brutalno silo. Nihče ne more tem ubogim žrtvam več vrniti življenja, da se pa spomin nanje kakor tudi na nemško zverstvo spet tako hitro ne zabriše, so Zavezniki odredili, da se na kraju skupnega grobišča postavi nekaj spominskih park. Nihče ne ve, koliko nazijskih žrtev je tu pokopanih. Skupni grob bosta naznanjala dva 50 čevljev visoka stebra. Navrh enega bo križ, navrh drugega pa Davidova zvezda. Grobišče bo zasajeno z rožami, ki bodo cvele neprenehoma od aprila do novembra. Do te spominke cvetlične grede bodo vodile kamenite stopnice pol milje daleč v gori v hrib, pred njim pa bosta stala omenjena stebra in bo prirejen poseben prostor za zbirališče. Nemški civilisti sami morajo graditi vse to pod zavezniškim nadzorstvom. Stalo bo 500,000 nemških mark ali \$50,000. Denar bo yzet iz nemških fondov, kamen pa iz velike stadija, ki so ga naziji zgradili v Nuerenbergu. Računajo, da bo letos avgusta vse to dograjeno.

KAKO JE V BERLINU

Col. Gen. Nikolaj Bezarin, ruski poveljnik za mesto Berlin, naznanja, da dobiva tri milijone berlinskih prebivalcev

zdaj zadosti živeža, pač pa so povedali ljudem, da je pred njimi huda zima, ko ne bo ne veliko živeža ne veliko kuriva. Bezarin jim je naročil, naj sedaj poskrbijo, da pozimi ne bodo preveč prizadeti. Odmerjanje živila je razdeljeno na štiri vrste za odrasle, kakoršno delo pač imajo, in eno vrsto za otroke. Če bodo Nemci pridno delali, dobili svojo plačo in si kupovali živež, ki ga dobijo na odmerke, se jim ne bo godilo preslabo. Ko so Rusi prišli v Berlin, so ljudje tam jedli kornje, mačke in pse. Nekaj restavrantov je odprtih. Tam se lahko dobi nekaj piva, bolj alkoholnih pijač pa le zelo malo. V Berlinu je okrog 200 kino gledališč. Ta bodo v kratkem spet odprta kakor tudi opera in balet, ki bosta odprta blizu svojega prejšnjega poslojpa.

O Nemcih pravi Bezarin, da vsak Nemec v srcu ostane Nemec. Mnogi med njimi so še vedno za Hitlerja. Rusom sicer zagotavljajo svoje sodelovanje, toda Rusi le predobro vedo, da nazijska iskrenost ni vredna počenega groša.

SVOJEVRSTNO MERILO

Kako je mogoče spoznati, koliko časa je kateri Amerikane prebil v grmovju po Filipinih kot gerilec? Capt. Truman Hemingway Jr. iz Sherburne, Vt., podaja odgovor, ki je ne samo zanimiv, ampak tudi do malega pravi. Tako pravi: "Prvih šest mesecev, če mravlje zaidejo v živež, ga Amerikaneec vrže stran. Naslednjih šest mesecev poižbere mravlje ven, živež pa poje. Tretjih šest mesecev poje vse skupaj, živež in mravlje. Četrtih šest mesecev pa, če mu katera mravlja uide, jo ujame in dene nazaj v živež, kamor spada."

MEH ZA SMEH

PRAKSA

"Zobozdravnik mi je danes priznal svojo ljubezen, mama."
"Hm, da... Ali ima tudi kakšno prakso?"
"Prepričana sem. Saj je to tako lepo napravil!"

PREMALO DENARJA

A: "Sam ne vem, kaj bi kupil ženi za god."
B: "Vprašaj jo, pa boš vedel."

BUNIONS Quick Relief!

BOLEČINA PREČ ALI NE STANE NIČ
"FAIRYFOOT" hitro pomaga pregneti zbadajoče, srbeče "bunion" bolečine — prinese vam udobnost.

Use FAIRYFOOT
Kako veseli boste ko postane vaš grdi bunion manjši in lahko nosite prave udobne čevlje. Tisoči, ki rabijo to, nam pišejo o pravem prijaznem uspehu.

Mogoče vi trpite smrtno hude bolečine, ko poskušate s silo hude v normalne čevlje? Ni vam treba nadaljevati to nepotrebno trpljenje. Začnite rabiti "Fairfoot" — pošljite nam \$1.00 za popoln zavoj. Poskusite to na našo odgovornost!

JAMSTVO
Porabite celi zavoj "FAIRYFOOT" zdravila in ako ne boste zadovoljni z uspehom, vam mi vrnemo vsak cent. Naročite si popolno "FAIRYFOOT" zdravilo sedaj in vžili boste hitro pomoč. Izpolnite kupon in ga pošljite na: Fairfoot, 1223 S. Wabash Ave., Dept. A. S., Chicago 5, Illinois.

NE POŠILJAJTE DENARJA

FAIRYFOOT, 1223 S. Wabash Ave., Dept. A. S., Chicago 5, Ill.
Hitro mi pošljite FAIRYFOOT Bunion zdravilo. Pošljite v navadnem zaprtem zavoju.

□ Pošljite C.O.D. Bom plačal \$1 in poštino, ko prejmem zavoj na moj dom.
□ Priložen je \$1. Vi plačate poštino. Ako ne bom popolnoma zadovoljen, mi vi vrnite denar

Ime _____
Naslov _____
Mesto _____ Država _____

A: "To ne gre, toliko denarja nimam..."

SUMLJIVA BOLEZEN

Bolnik: "Gospod doktor, zadnje čase čutim v nogah neko čudno trganje."

Zdravnik: "Kaj pa ste po poklicu?"

Bolnik: "Blagajnik."

ZAČETNIK

Gledališki ravnatelj: "Da, to je nedvomno, da ste izredno talentirani. Ker ste pa šele začelnik, se mi zdi, da zahtevate preveliko plačo. Mislim namreč, da boste kot začelnik težko igrali."

Začetnik: "Saj prav zato bi mi morali dati boljše plačo kakor nameravate, ker bom težje igral kakor drugi."

— Washington, D. C. — Harry Hopkins, svetovalec predsednika Trumana, bo v kratkem resigniral iz vladne službe in se po posvetil privatnemu biznesu. Glede tega je obiskal v torek predsednika in mu razodel svoje razloge glede resignacije.

EXPERIENCED CHEF, WAITERS and DISHWASHERS

Apply after 5 P. M.

SOUTH SEAS
LINCOLN AVENUE & PRATT BLVD.

Ph.: TOWers 1502

SIRITE LIST AM. SLOVENEK

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki potrtosti in bridki srčni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem po Ameriki prelastno vest, da nam je nemila smrt nepričakovano vzela našo ljubljeno in nepozabljeno mater

MARY GREGORICH

(roj. KORDÉŠ)

Ki se je preselila v večnost v nedeljo 27. maja 1945. Doma je bila iz vasi Jamnik, fara Selca nad Škofjo Loko. Komaj pred letom dni smo izgubili očeta, sedaj pa še mater.

Njen pogreb je bil v četrtek 31. maja iz Žefranove pogrebne kapale v cerkev sv. Štefana, kjer je bila opravljena sanjo slovesna pogrebna sv. maša, potem pa na Resurrection pokopališče.

Zahvaljujemo se vsem, ki so hoteli moliti ob njeni krsti, se je spomnili s cvetličnimi vencami in naročili zanje sv. maše in se udeležili pogreba. V prvi vrsti gre naša hvala duhovnikom pri cerkvi sv. Štefana, potem pogrebniku Mr. Louis Žefranu, ki je vse pogrebne zadeve lepo uredil in vodil, nadalje vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so na en ali drug način iskrali svojo naklonjenost naši pokojni materi ob tej priliki ali nam bili v tolažbo in pomoč v teh bridkih trenutkih. Prav posebno se zahvaljujemo članom in članicam Materinega društva za molitve in udeležbo pri pogrebu, nadalje društvu sv. Neže C. O. F., društvu sv. Štefana KSKJ in družbi sv. Mohorja.

Počivaj v miru, draga mati, in Bog ti daj nebeški raj.

Vigred se povrne. Vse se očisti. Tratica pogrne. Se s cvetlicami. Drobne ptice pojo. Spet v domačem gaj. Al' mamice preljubljene. Več nazaj ne bo.

Žalujoci sinovi in hčere:

JOSEPH (Detroit), ANTON (umrl par tednov po njeni smrti), JOHN (Chicago), EMIL (Kentucky), LOUIS (ameriško armado v Italiji), VERONICA (umr. Ferkul (Michigan), in ROSE om. Keller (Chicago).

Chicago, Ill. 13. julija 1945.

NAPRODAJ

imamo za takojšnjo prodajo sledeče hiše in posestva na sledečih naslovih:

1726-26½ West 21st Street

2 nadstropja zidana hiša, 6x4 sob, odprt porč, velika lota 27½x125, en flat na razpolago kupcu. Cena \$6,800.00.

1642 West 21st Street

3 nadstropno stanovanje zidano, vsebuje 3 po 6 sobna stanovanja s kopalnicami, basement in podstrešje. Cena \$5,750.00.

2024 Blue Island Avenue

2 nadstropno trgovsko poslojpe, vsebuje modernizirano 5 sobno stanovanje v drugem nadstropju, s kopalnico, tla iz trdega lesa vse skozi, zaprt porč, garaža za 3 kare. Poslojpe je zdaj prazno in je takoj na razpolago kupcu. Cena \$4,200.00.

21st Place in Leavitt

2½ nadstropno "press brick" poslojpe, vsebuje 1x6, 1x4, 1x2 in 1x4 stanovanja, v vseh kopalnicah in "clothes closets", zaprti porči, podstrešje, garaža za 2 kare z cementnim basementom. Rent \$32.00 na mesec. Cena \$7,300.00.

Blizu 21st Place in Leavitt St.

2 nadstropna zidana hiša, vsebuje 2 po 5 sob stanovanja, kopalnice, tla iz trdega lesa. 1 nadstropje greto. Poslojpe v prvovrstnem stanju. Cena \$11,500.00.

1839 West Cullerton Street

2 nadstropno stanovanje, ugodno za prenovu. \$600.00 na naplačilo, ostalo na mesečna odplačila.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite za te in druga poslojpa na:

K. ROPA & SONS

1700 WEST 21st STREET,

CHICAGO, ILLINOIS

Telefon Canal 5465 in 5462

Prodajalci (Brokers) so vabljeni, da stopijo z nami v zvezo.

SAVE WITH SAFETY

2 1/2%

Why not put your savings profitably to work at Home Federal at 2 1/2% with safety insured up to \$5,000 by U. S. Government agency? If interested send today for free Save-by-Mail kit.

Est. 1886

Resources \$17,000,000

Savings received by July 10th earn as of July 1st.

HOME FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

18th of Ashland • Chicago

JUNITRESS SCRUBWOMEN

START AT 6 P. M.

6 TO 8 HOURS PER NIGHT

APPLY AT ONCE

Room 1418

FIELD BUILDING

135 SO. LA SALLE STREET

AUTO MECHANICS

Must be experienced. Modern shop. Good pay. Apply now for a post war future, for now and after victory.

FRED EX AND SONS

301 E. OHIO

Nice middle aged man to run passenger elevator.

6 day week 8 to 4:30 p. m.

Congenial working conditions

Call manager DOR 4300

RESIDENTAL HOTEL

1545 E. 60th STREET

Girl for office work also do work typing.

Good pay. Steady work.

Apply now for a post war future

SAMUEL WAX FISH CO.

9240 So. Baltimore Ave.

REG 3940

WE ARE HIRING TODAY

GIRLS - WOMEN

No Experience Necessary

Labeling and Light Factory Work

Steady Work — Good Working Conditions

Paid Vacation — Free Insurance

48 Hour Week — Time and ½ over 40 Hours.

MANY BLANC CO.

3414 WEST 48th PLACE

WE ARE HIRING TODAY

WELDERS

PRESS HELPERS

MATERIAL MOVERS

JANITORS

GOOD PAY, PLUS BONUS

FREE INSURANCE PLAN

NO CUT BACKS

E. M. WEYMER CO.

3321 SO. PULASKI ROAD

CLERKS AND ORDER PACKERS

General work in wholesale

FISH HOUSE

5½ Day Week

STEADY WORK — GOOD PAY

W. M. WALKER INC.

213 SOUTH WATER MARKET

USTAVITE TISTO SRBEČILO
Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, ill. in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

"brivsko srbečilo", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaze, lahko uporabljivo in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čistaškega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar, za navadno lonček, ali pa \$1.75 za lonček dvojne velikosti na BRAXON CO., 322 So. Clark St., Dept. A, Chicago.

Pristopite k DR. SV. JOZEFA,

šte. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnice. — Člani se sprejemajo od 18. do 53. leta.

FRANK JERINA, predsednik,
JOSEPH ZORC, tajnik,
1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALC, SR., blag.

DRUŠTVO SV. VIDA

šte. 25, KSKJ, CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:

Predsednik: Anton Strina;

Tajnik: Jos. J. Nemanich,

7505 Myron Ave.

Blagajnik: Louis Kraje.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Agesment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesec.

V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli oddelci; v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

BUY EXTRA BONDS

WAR LOAN

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

"O, Liza, ti si? ... Ostani pri meni!"

In Liza mora sesti na posteljo. Princeza se stiska k njej in po sobi odmeva burno utripanje trpečega princesinega srca.

Kako se čutite osamljeni, tako strahovito osamljeni v tej tuji deželi! — Liza se spominja tujega, črnega, golega gorovja, mimo katerega sta se svoj čas vozili. Vsaka gora posamič jo teži! Tako strašno je oddaljena od Braunecka in od ponočne lučice svoje matere! —

In nocoj se je nekaj javilo! Kdo ali kaj, to ji sicer ni jasno, toda javilo se je! Obžaluje, da trenutno ne sme zapustiti princeze, sicer bi nemudoma poslala tega lenega Adolfa po zdravnika.

Če se Liza le količkaj zgane, že prosi, moleduje in ukazuje princeza: "Ostani pri meni! Liza, ali more človek vobče toliko trpeti? Ako le ti pri meni ostaneš — Najstrašnejše so oči!"

Brž odgovori Liza: "Presvetla, pripraviti hočem čaj kar tule v sobi na čajniku in bolečine vam bodo lajšali topli obkladki. Ti nikdar nisi v kvar."

Zdaj sta se obe malce umirili. Končno prinese Liza svojo pesmarico. "Mar naj čitam kakšno pesem?" Tenek zvezek tiči v pesmarici. V njem so pesmi, katere si je smela prepisati pri gospodu samostanskem pridigarju.

"Dobro, Liza, le čitaj!"

In Liza čita v tuji samotni noči, ko se potaplja v luninem svitu palmov vrt, po katerem odmeva šumenje morskih valov, tole staro pesem:

"Kam hočeš vendar, moj gospod?
Se že temni in kasno je.
Obišči moje srčce,
ostani in osreči me!"

"O Liza, kako lepo je to!" In Liza nadaljuje:

"Priatelj, lepo prosim te,
to moje srčce so želje.
Saj veš, da v vselej in povsod
si dobrodošel drag mi gost.
Razsvetli me, pokaži pot,
da najdem jo v nebo odtod,
da ne bi zlo na, črna sila
zmotila me in me ubila.
Kadar bo zadnja ura bila,
naj tvoja bo pomoč obila! ..."

Zdajci je Liza običala. Ah, to je vendar smrtna pesem! Tega ni nameravala! Princeza pa zašepeče: "Kadar bo zadnja ura bila ... Čitaj še enkrat od kraja, Liza!"

In otroka iz Braunecka nista več v tujini. Ta pesem ju je ponesla na nežnih krikih tja v daljno domovino ...

Naslednje jutro reče Liza Miss Grangerjevi: "Doktor!" Obenem napravi skoraj pretečo kretnjo z roko. Toda Miss Granger pobegne v svojo cerkev. Liza pa ne miruje. Poišče zaljubljenega Adolfa ter mu naroči:

"Vi morate nemudoma poiskati nemškega zdravnika ter ga privedi sem! — Ta Angležinja ni za nič več!"

"Imam že protiukaz, gospodična Lader!"

"Od koga?"

"Od princeze same."

Zdaj steče Liza k princezi. Ta jo nekam čudno pogleda. Lizi je tako težko pri sreju. — Ali je nocoj sanjala? ... In ko je Liza jecajla izrazilo svojo prošnjo, dvigne princeza svojo fino glavo, jo dostojanstveno pogleda, kakor zro kraljice ter reče:

"Ne želim zdravnika. Tuj človek mi vendar ne more pomagati! In jaz sem zaposlena, mar ne vidiš, da pišem? Lahko odideš!"

"Toda, presvetla, če se pa znoči ..."

"O, prihodnja noč bo zelo mirna. Nič se ne boj, Liza! Bomo videli jutri!" In princeza že zopet piše ...

Liza vsa zaskrbljena odide v svojo izbo ter poišče najboljši pisemski papir. Po skrbnem preudarjanju in z neštetiimi vzdihljaji napiše pismo gospodu samostanskemu pridigarju. — In zopet je prišla noč s to tujo luno ... Čeprav Liza le prav rahlo spi, ne sliši nocoj ničesar. Vse je mirno! Hvala Bogu, da je pismo odposlala. Njene misli ga spremljajo čez vse te gore, skozi dolgi, črni predor, vse tja do ljubega Braunecka.

Popoldne je Adolf v svečani obleki odri-nil na ples služinčadi, h kateremu mu je oskrbela povabilo mala pestunja. Pred polnočjo ga gotovo ne bo nazaj. Kar vpraša princeza Lizo:

"Ali ne greš tudi ti na ples? — Nisi povabljen?"

"Ne, presvetla, ne grem. Tudi bi si ne štela v čast, da bi tekala za Adolfom. Toda če bi smela malo na izprehod ... Poprej bom še pripravila čaj in do večerje se vrnem. Morebiti bo Miss Granger za enkrat opustila svojo čajanko?"

Liza bi si te opazke ne bila dovolila, ako bi ne mrzila te angleške Miss. — Kaj le ta vedno počne gori v svoji sobi in s kom se tako glasno in veselo pogovarja? Potem se pa zopet sliši, kot bi glasno molila ... Človeka je skorajda strah ... Te misli se križajo v Lizi glavi.

"Ljuba Liza, ti si vendar nenehoma doma ... Le pojdi in razvedri se malo! Radi večerje se ti ne treba podvizati. Bo pa enkrat Angelina postregla!"

Liza odide. Toda zelo jo muči že sama misel, da bi Angelina s svojimi umazanimi rokami mogla streti princezi pri večerji. Tega ne bo! — Dotlej se bo sama že vrnila. Hoče le v majhni nemški trgovini povprašati za nemškim zdravnikom. Slehernemu vendar ne more zaupati princeze!

In že koraka Liza med palmami. Princeza zre za njo. Zdaj je sama! Miss Granger je odšla, kuharica spi po obedu in Angelina vpije in poje po kuhinji. Tudi princeza namerava z doma! Dan je krasen in sonce prijetno greje. Le veter je mrzel in v senci je občutno hladno. Danes se je dogodilo prvič, da si mora princeza sama pomagati. Vzela je svoj najčvrstejši sončnik — saj je vseeno le slabotna in nežna stvarca — ter stopa rahlo po stopnicah navzdol, ker ji grozita dva mala marmorna leva, kolikor pač moreta.

"Oh, kako se ta pot vleče vzdolž vrta! — Kako dobro, da ni bilo Lize doma, ta bi me gotovo ne bila izpustila!"

Na srečo so vrtna vrata odprta in zdaj drži pot med visokimi stenami. Tako ozka je, da se ji izogibljejo vsi vozovi.

Preko zidu pozdravljajo palme, temnozeleni citrone in visoke, mrke ciprese, katere je Rožamarija že vzljubila. Tudi danes jim odzdravlja z milobnim nasmeškom.

Tamle je 'Marina', skozi katero drži ta pot. Tam stoji klopica v sončnem sijaju. Do tja, samo do tja! Ne hodi mnogo ljudi tod, sicer bi se prestrašili ob pogledu na to belo omahujočo postavo. Klop — le še nekaj korakov —. Zdajci zakrije črna koprna njene oči, kar se začuti, da jo je nekdo prijel za roko.

"Presvetla, jaz vas bom povedel ..."

Princeza že sedi na klopi. Polagoma izginja koprna in pred njo stoji, s klobukom v roki, starejši nemški gospod, ki jo toliko spominja na samostanskega pridigarja v Braunecku.

"Presvetla bi ne smeli hoditi sama!"

Po teh besedah se prikloni ter reče: Tajni svetnik Schwarzen iz Giessena. Rožamarija se začudi. Šele po nekoliko trenutkih se popolnoma zave. To bo gotovo ime tega prijaznega gospoda. — Doslej se ji še ni bil nihče predstavil.

"Ali vam smem poklicati izvoščka, princeza?"

(Dalje prihodnjič)

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decembra 1921.

Inkorporirana 12. oktobra 1923.

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1944:

Predsednik: John Makar, 1925 W. 22nd Place.
Podpredsednik: Frank Foklavec, 1930 W. 21st Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street.
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place.
Zapisnikar: Anna Zokal, 2050 W. Coulter Street.
Duhovni vodja: Rev. Edward Gabrenja, OFM., 1852 W. 22nd Place.
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Ave. — Frank Dolenc, 1940 W. 21st Place.
Porotni odbor: Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic, 1919 W. 22nd Place — Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd. — Anna Zorko, 1654 W. 21st Place.
Družbena zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 1901 W. Cermak Road in Dr. F. T. Grill, 1858 W. Cermak Road.
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place.
Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je prost. Pri Družbi se lahko zavarujete proti bolezni in smrti za samo en dolar mesečine. To je izvanredna ugodnost za vsakega katoliškega Slovenca v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo.

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na Družbenega tajnika ali pa predsednika.

NOVI USPEHI AVSTRALCEV NA BORNEO; DRUGE NAJNOVEJŠE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

sieniu, kjer je druga važna letalska baza. Iz notranosti Kitajske od zapada pa pritiskajo drugi kitajski oddelki v smeri od Luchai in Kweilina, da tako prerežejo japonski koridor, ki je širok tu nekaj nad 200 milj. Iz Berlina poročajo, da je razdelba mesta v zavezniške zone dovršena in da so angleške, ameriške in ruske čete vsake v svoji določeni zoni.

Na sestanku "velikih treh" v Potsdamu pri Berlinu bodo na dnevnem redu zelo občutljive zadeve, pravijo najnovejše vesti. Zelo delikatna zadeva bo vprašanje, kako urediti Italijo. Za tem dardanelske ožine in še več drugih zadev.

Iz Washingtona poročajo, da bo kontrola nad prodajo avtomobilov dvignjena najbrže do 1. januarja 1946, ter da bodo

na razpolago brez prednostnega dovoljenja. To, kolikor jih bodo napravili do takrat.

AMERIKANCI NA ČEŠKEM PO VOLJI DOMAČINOM

(Nadaljevanje s 1. str.)

vojaško taborišče, kjer smo se pogovarjali z več ameriškimi vojaki.

"Na naše vprašanje, kako bodo Amerikanci postopali z nemškimi ujetniki, posebno s SS-moškmi, smo z zadovoljnostjo zvedeli, da strogo. Plzen je bil poln ameriških vozil. Plzen sploh pripada Amerikancem, Amerikanci pa pripadajo Plzenu. Tudi ene hiše ni bilo tam, ki bi jim ne izkazovala gostoljubnosti. Povsod smo jih videli v spremstvu čeških deklet. V gledališču so Amerikancem na čast priredili predstavo Smetanove opere 'Prodana nevesta'. Za povračilo pa so nam Amerikanci priredili na trgu koncert vojaške godbe."

Hotpoint! ELECTRIC KITCHENS

Ranges — Refrigerators — Wash Machines — Cabinet Sinks — in tako dalje.

NAZANJAMO

da smo pooblaščen prodajalci "HOTPOINT" izdelkov, ki jih izdeluje

EDISON GENERAL ELECTRIC APPLIANCE CO.

HOT POINT Dependability Assured by 40 Years Experience.

Za omenjene predmete sprejemamo naročila že sedaj pod ugodnimi pogoji. Pridite, da Vam pokažemo slike in pojasnimo ugodnost uporabe istih. Naročila se bodo dostavljala po vrsti.

MEDEN'S HARDWARE

1804 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Tel. Seeley 7838

Imeli bomo v zalogi GENERAL ELECTRIC RADIOS

Pisano polje

J. M. Trunk

Mnogi so v skrbah radi raz-

mer, kakor se razvijajo tam na

Kitajskem. Kitajcev je 400 mi-

lijonov, tam je najstarejša o-

mika, kdor dobi Kitajce pod

vpliv, razpolaga z najmoč-

nejšo silo na svetu, še Rusija,

ali kako združeno slovanstvo

izgine pred to silo. Skrbi niso

le od nič. Radi biznisa mora

Amerika gledati na Kitajsko,

zato podpira Kajšeka, politi-

čnih namenov pa nima. Rusija

nima bizniških namenov na Ki-

tajskem, pač pa politične, neki

trdijo, da ima tudi revolucio-

narne, komunistične. Že zdaj

ima pod svojo "sfero" do sto

milijonov Kitajcev, in Port

Arthur mora dobiti za izhod iz

Sibirije. Kdo bo zadobil več

vpliva na tri sto milijonov Ki-

tajcev, Amerika ali Rusija?

Pri Ameriki je ves biznez od-

visen le od vpliva, Rusiji ne

gre za biznez, le za vpliv. Tu

je vroča točka.

Na Kitajskem je obrestna

mera 25 od sto, najemnina 60

odstotkov. To je kapitalistično

do skrajnosti. Ali se bo Ameri-

ka dotaknila tega in takega

kapitalizma, ko ji mora iti za

biznez? Prekerna roba. Rusija

lahko, ker ji ni za biznez. Kdo

je na boljšem pri vplivu na tri

sto milijone? Ali naj Amerika

riskira spopad z Rusijo?

Nebo je tudi po porazu Ja-

panske temno zastrto.

★

Komunisti (slovenski) so mo-

rili celo noseče matere." (Ob-

zor, 1. jun. t. l. iz razprave dr.

Cirila Žebota, člana ljubljanske

univerze in predsednika Kat.

Slov. Dijaške Zveze, stran 2.).

V vsebino razprave se ne vme-

šam. Nepristranska poznejša

zgodovina mora govoriti, osta-

nem le pri tem, da bi bili komu-

nisti "morili noseče matere".

Resnica ali laž, tretje je nemo-

goče. Recimo, da je gola resni-

ca: Vprašam: "Ali je treba kaj

takega zapisati in natisniti za

javnost?" Čemu ne, ako je res-

nica? Well, well. Jaz bi se pre-

mislih. Kako to? Poglejte malo

v zgodovino. Ta priča, da so

najhujši barbari imeli nek reš-

pekt pred nosečimi. Svet se

zgražna nad grozodejstvi nazi-

jev. Prav. Ali ste kje čitali, da

bi bili naziji prav namenoma

morili noseče, kakor so to dela-

li slovenski komunisti, ki so pač

Slovenci? Ali niso Slovenci pa-

dli na najnižjo stopnjo, padli

še pod barbare in nazije? Res-

nica je, pravite. Žal, če je, am-

pak ali je treba prikazovati Slo-

vence javnosti v tako grozni,

strašni luči, da mora biti do dnu

duše sram vsakega Slovenca, da

je Slovenec. Čemu? Čemu??

Drugo. Recimo, da je to laž,

le propaganda, da niso morili

nosečih mater. V javnosti je,

Kdo more spoznati, da je le

propaganda?

Ali slučaj: "... edina točka

programa je bila mučenje

osmošolca G. Mučili so ga na

odru dve uri pred očmi velikega

številca gledalcev. Iztaknili so

mu oči, lomili kosti ... " Ni dvo-

ma, da je to resnica. Videl sem

to najmanj že desetkrat natis-

njeno. Čemu? Komunisti da so

take zverine, yes, ampak svet

vidi Slovence, ne komunistov.

Ali res hočete biti taki pred

javnostjo, pred širšim svetom?

Ali se še upate na ulico, ko ste

vendar Slovenci?

Premislite malo, preden da-

ste v tisk. Zopet stojijo Slovenci

pred Angleži. Doživel sem. Ob

glasovanju na Koroškem je bilo

treba zapreti kako satansko ba-

bo, ker je ruvala kakor besna.

Kam? V ječo pač, katero je Av-

strija rabila že stoletja. Takoj

so bili Nemci pred Angleži, in

Anglež je šel v ječo in ogorčeno

zahteval od jugoslovanske obla-

sti premestitev, ker to ni "fair".

Toliko da ni zahteval, da mora baba priti v najfinejši hotel! Take jastrebove oči imajo na nas.

Ali zdaj. Partizani, naj bo, so vdrli na Koroško. Znana Dorothy Thompson je skakala, češ, Jugoslovani so besili kar na debelo. Pa so potegnili na drevo le enega nazista! Ni lepo, umevno pa, ko so prenašali nadutosti skozi leta.

Pa tiskate sami in zopet in iznova natisnete!

★

Ko so prišli Rusi v San Fran-

cisco, je vse zijalo le v te Ruse,

"they stole" the show," kakor

pravimo. Polagoma se je pole-

glo, ker so bili zapeti, kakor

povsod. Imeli so pa tudi Rusi

poročevalce. Tako, tako so po-

ročali, med drugim poročali tu-

di, da je v ogrumni prodajalni

Hitlerov "Mein Kampf" na pro-

minentnem mestu, in okoli nje-

ga vse polno pornografij, svi-